

LIIVIRANNA

HÄÄDEMEESTE VALLA LEHT

NOVEMBER 2020 NR. 32

Muusika- ja tantsuetendus „Kojujõudmine”

Uulu koolis on saanud traditsiooniks kevaditi ülekoolliline muusika- ja tantsuetendus lavale tuua. Nii oleme esitanud varasematel õppeaastatel suurlavastused „Pöial-Liisi” (2017), „Kuidas Kungla rahvas kuldse aal maailma löi” (2018) ning „Keelte keetmine” (2019).

Kolmandas kooliastmes on riikliku õppekava kohaselt õpilastel vaja sooritada loovtöö. Inspireerituna varasematest muusika- ja tantsuetendustest ning soovist luua ka ise üks kunstiteos, valis õpilane Triinu Kirschbaum enda loovtööks ülekoollise etenduse lavastamise. Triinu palvel sai tema juhendajaks õpetaja Ly Soosaar, kes on olnud koolis varasemate etenduste lavastajaks ja eestvedajaks.

Etenduse teema valiti rahvajutuaasta kohaselt raamatust „Eesti rahva ennemuistsed jutud”. Triinu töötas selle teose läbi ja kirjutas mitmest rahvajutust kokku stsenaariumi, peategelaseks sai ei keegi muu kui Kalevipoeg ise ning etenduse pealkirjaks „Kojujõudmine”. Ka teema-

kohased laulud ja tantsud valis etendusse Triinu isiklikult. Triinu kiring on tantsimine, ka tantsuproovides oli Triinu ise õpilaste juhendajaks ning nende käigus pani ta sõna otseses mõttes tantsima kogu kooli.

Ta sai hakkama kõigega. Tuli ju läbirääkida õpetajatega, kultuurikeskusega, leida klassidele tantsuproovide kohad ja ajad. Panna esinejad rahvariietesse. Organiseerida näitlejatele mikrofonid ja helitehnika. Leida vahendid lavakujundamiseks ja valgustuseks. Otsida fotograaf, saada etendus filmile. Tööd oli palju. Triinu tegeles koostöös klassijuhatajatega, muusika-, kunsti-, rahvatantsuõpetajaga, näitejuhi ja huvijuhiga iga klassiga eraldi ning juhendas ka kogu kooli suurtel peaproovidel.

Etendus pidi välja tulema juuni algul, kuid lükkus seose eriolukorraga ning sellele järgneva suvevaheajaga alles oktoobrisse. Sügise alguses ei olnud samuti teada, mis olukord meid ees ootamas on ning otsustasime, et me ei jää riskima etenduse kaugesse

Triinu Kirschbaum. Foto: Sigrīd Absalon

Etendus „Kojujõudmine”. Fotod: kooli fotokogust

tulevikku lükkamisega ning korraldame sügisel selle ära. Septembris alustas Triinu taas proovidega, kuna ettevalmistuse aeg jäi lühemaks, siis pidi ka stsenaariumit muutma ja kohendama. Aga Triinu sai ka sellega hakkama. Eriolukorra tõttu ei saanud me etendust suurele publikule näidata, aga koolipere iga liige sai sellest nii osalemise kui pealtvaatamisega väga suurt rõõmu tunda.

Suur kiitus kuulub õpilasele Triinu Kirschbaum, kes sai su-

repärase tööga hakkama! Suur aitäh Triinu loovtöö juhendajale, õpetaja Ly Soosaarele! Aitäh kõikidele õpetajatele, kes etenduse korraldamisel abiks ja toeks olid! Ning kõige suurem tänu kuulub kõikidele õpilastele, kellest igaks nii suure panuse andis, et kaasõpilase seatud eesmärk täidetud saaks.

Aitäh, armas koolipere!

**Direktor Egle Rumberg
ja loovtöö juhendaja
Ly Soosaar**

Liivi lahe tuulepargist

3. novembri õhtupoolikul toimus Häädameestel Suurküla seltsimajas arutelu, mille oli kokku kutsunud Eesti Energia (edaspidi EE) ja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA). Eesmärk oli tutvustada Liivi lahte planeeritava tuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi. Tegemist on dokumendiga, mis on sisuliselt keskkonnamõju hinnangu sisukord, kus peab olema fikseeritud, millised uuringuid on vaja läbi viia, et saada hoonestusluba.

Dokumendi kohaselt on Häädemeeste valla rannikust kuni 16 km kaugusele merre planeeritud 50-100 tuulegeneraatorit, mille maksimaalne kõrgus on 300 m. Tuulepargi ala ulatub Häädemeeste alevikust Läti piirini. Tuulepargist tuleks veaalune kaabel maismaale, sealt edasi kulgeksid elektriliinid Kilingi-Nõmme. Maabumise asukoht on veel valimata, neli võimalikku varianti on KMH programmis

välja pakutud. Maismaal planeeritavat tegevust käsitlevad aga teised dokumendid, mitte kõnealune KMH.

Arutelule oli kohale tulnud üle viiekümne asjastuhvitatu, enamik neist kohalikud elanikud ja maaomanikud. EE esindajad ja TTJA ametnik andsid pögusa ülevaate KMH menetlusprotsessist. Saalisolnute valjult väljendatud seisukohad aga ei kiitnud tuulepargi planeerimist heaks. „Kui uuritakse vaikivat loodust – kalu, taimi, linde, siis uurimata jäetakse inimene”, tõi üks saalisolnu välja. Kohalikud kinnisvaraomanikud ja elanikud soovisid, et kohalike omavalitsuste valimistel viidaks läbi referendum tuulepargi Liivi lahte sobivuse kohta. Seisukohal, et rahvaküsitlus on vaja korraldada, oli ka volikogu esimees Andrus Soopalu.

Kogu arutelust kumas läbi, et rahval on liiga vähe infot planeeritava kohta. Ka arendajate esindajad ei teinud olukorda

selgemaks. Kohaletulnute ettepanekute alusel lubati KMH programmi täiendada uurin-gute vajaduse ja kaasatavate spetsialistide osas. Vallavalitsus on esitanud kahel korral oma kirjalikud ettepanekud KMH programmile. Mõlemal korral on vallavalitsus soovinud täpse interaktiivse visualiseeringu loomist, mis aitaks luua ettekujutust planeeritavast tuulepargist. Varasemalt arendaja keeldus, nüüd lubati see võimalus luua. Täiesti vastuseta jäi kohaliku kasu teema. Kuigi teema ei sisaldu KMH programmis, on see valla seisukoha lõplikul kujundamisel olulise tähtsusega. Vallavanem Karel Tõlp väljendas vajadust korraldada veel üks avalik arutelu, kus peab käsitlema muuhulgas ka kohaliku kasu variante.

Teravaid küsimusi esitasid kalurkonna esindajad. Liivi Lahe kalanduskogu tegevjuht Esta Tamm tõi välja mitmeid puudusi KMH programmi sisu kohta, näiteks puuduvad uurin-

Liivi Lahe tuulepargi koosolek. Foto: Maia-Liisa Kasvandik

gute sisu kirjeldused ning eri alternatiivide eskiislahendused. Kohaliku kaluri Argo Mengeli sõnusti on kalurite seisukohalt tähtsaim teema veaalune kaabel, mille mõju kalastikule on etteprognoosimatu. Erinevaid alternatiive on välja pakutud tuulikute arvu ja kõrguse osas,

kuid ka kaabli osas tuleks leida alternatiivseid võimalusi, kuhu mujale maismaale kaabel suunata.

Ettepanekuid ja arvamusi Liivi lahe tuulepargi KMH programmi suhtes saab esitada kuni 18. novembrini. Tuulepargi info jagamiseks

on loodud veebileht liivime-retuulepark.ee, kus on olemas kõnealune KMH programm ja kontaktid. Palun kasutage võimalust avaldada oma seisukohti.

Maia-Liisa Kasvandik
Häädemeeste vallavalitsus
planeerimiskoordinatiiv

Vallavolikogus otsustati:

29. oktoobril

- Toimus Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2020-2025 I lugemine.
- Algatada Häädemeeste valla jäätmekava aastateks 2021-2026 koostamine.
- Anda nõusolek sõlmida Sõstar & Pipar OÜ-l (registrikood 12510963) kinnisaja omandamise kitsendamise seaduse § 5 lg 5 kohaselt Tartu Maakohtu Kinnistusosakonna kinnistusregistri registriosas number 4294406 sisse kantud kinnistu omanikuga leping, mille kohaselt muudetakse kinnistule Sõstar & Pipar OÜ (registrikood 12510963) kasuks seatud kasutusvaldust sellisel, et kasutusvalduse tähtjaks saab 100 aastat.
- Algatada Treimani külas paikneva Järvemäe kinnistu detailplaneering. Planeeringuala suurus on 1,6 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistust ühe ühepereelamu kinnistu eraldamine. Detailplaneering teeb ettepaneku muuta alal kehtivat Häädemeeste valla rannaalade osüldplaneeringut maakasutuse juhtotstarbe osas. Kinnitada Järvemäe kinnistu detailplaneeringu lähteseisukohad.

Vallavalitsuses otsustati:

06. oktoobril

- Väljastada projekteerimistingimused Urissaare külas, Neemaja kinnistule suvila püstitamise projekti koostamiseks.
- Tunnistada kehtetuks Tahkuranna Vallavalitsuse 08.12.2015.a korraldusega nr 415 väljastatud ehitusluba nr 1512219/14429, Tahkuranna külas Poode tee 12 (endise aadressiga Poode tee 6) kinnistule püstitatavale elamule (ehr. kood 120768144).
- Väljastada ehitusluba Kabli külas Ojametsa kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Leina külas Keskpõllu kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Vabastada ajavahemikul 01. oktoobrist kuni 31. oktoobrini 2020 kõik Kabli Lasteaias käivate laste vanemad lapsevanema poolt kaetava osa tasumisest.
- Kinnitada Uulu Lasteaia hoolekogu 7-liikmelisena alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste Vallavalitsuse esindaja **Helve Reisenbuk**; pedagoogide esindaja **Eva Metsatalu**; Jaanimardikate rühma vanemate esindaja **Ave Pärnaste**; Liblikate rühma vanemate esindaja **Iris Hahlberg**; Mesimummide rühma vanemate esindaja **Monika Kunder**; Lepatriinude rühma vanemate esindaja **Aulika Kõresaar**; Sipelgate rühma vanemate esindaja **Reilika Kiviselg**. Hoolekogu liikmete volitused kehtivad kuni hoolekogu uute liikmete kinnitamiseni.
- Tunnistada edukaks lihthanke „Tööstuse ja Aiandi tänavate rekonstrueerimine Häädemeeste alevikus“ pakkumuseks pakkuja MKM Infra OÜ (12303881) poolt esitatud vastavaks tunnistatud pakkumus kui kõige madalama kogumaksumusega pakkumus. Pakkumuse kogumaksumus on 103 921,00 eurot käibemaksuta, koos käibemaksuga 124 705,20 eurot.
- Tunnistada edukaks lihthanke „Tänavavalgustuse rajamine Tööstuse ja Aiandi tänavatele Häädemeeste alevikus“ pakkumuseks ühispakkujate OÜ Koprahammas (12263035) ja FiberNet OÜ (12989849) poolt esitatud vastavaks tunnistatud pakkumus kui kõige madalama kogumaksumusega pakkumus. Pakkumuse kogumaksumus on 27 220,82 eurot käibemaksuta, koos käibemaksuga 32 664,98 eurot.
- Kooskõlastada hankedokumentid ja korraldada avatud menetlusena riigihange „Häädemeeste teenuskeskuse ja muusikakooli hoonete rekonstrueerimine (siseviimistlustööd, kütte-, ventilatsiooni- ja elektrisüsteemide rekonstrueerimine/ehitamine)“; Määrata hanke eest vastutavaks isikuks Siim Suursild.

08. oktoobril

- Eraldada valla eelarve reservfondist 8 000 eurot Metsapöole Koolile sinna Kabli Lasteaia rühmaruumide väljaehitamiseks.

13. oktoobril

- Toetada MTÜ Kanal2 Heategu tegevust telesaate „Hingesoojus“ tootmisel 1000 euroga.
- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Orajõe küla, Vikerkare kinnistu.
- Väljastada projekteerimistingimused Soometsa külas, Hoidla kinnistule küüni ja kartulihoidla püstitamise projekti koostamiseks.

- Väljastada projekteerimistingimused Reiu külas, Tisleri kinnistule elamu ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused Häädemeeste alevikus, Pärnu mnt 39 kinnistule abihoone püstitamise projekti koostamiseks.
- Väljastada kasutusluba Tahkuranna külas Kembi kinnistule rajatud päikeseelektrijaamale.
- Väljastada kasutusluba Reiu külas Pulga tee 17 kinnistule püstitatud elamule.
- Kinnitada Hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvooru projekti „Maarja ja Rannamäe juurdepääsute“ aruanne ning teha väljamakse teostajale (Nurme Teedeehitus OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada Hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvooru projekti „Laadi küla Männiku tee 8 veevarustussüsteem“ aruanne ning teha väljamakse teostajale (Balti Puurkaev OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuldokumentide alusel.
- Tühistada Häädemeeste Vallavalitsuse korralduse nr 318 „Häädemeeste Vallavalitsuse korralduse nr 225 „Merekülas Piirisaare tee 1 ja Piiri kinnistute liitmine Sihtotstarbe ja lähiaadressi määramine“ tühistamine. Merekülas Piirisaare tee 1 ja Piiri kinnistute piiride muutmine. Sihtotstarbe ja lähiaadressi määramine.“ lähtuvalt kinnistuomanike 08.10.2020 sooviavaldusest. Nõustuda Häädemeeste vallas Merekülas katastriüksuste Piirisaare tee 1, Piirisaare tee 16 ja Piirisaare tee 5 ja Piiri kinnistute piirimuudatusega, mille tulemusel läheb Piiri kinnistu pindala kooskõlla ühinemisele Tahkuranna valla üldplaneeringuga krundi miinimumsuuruse ca 0,22 ha osas. Määrata katastriüksuste piirimuudatuse tulemusel lähiaadressid järgnevalt: Piirisaare tee 1, Piirisaare tee 16 ja Piirisaare tee 5, Piiri. Määrata katastriüksuste piirimuudatuse tulemusel tekkinud katastriüksuste maa sihtotstarbed järgnevalt: Piirisaare tee 1 - maatulundusmaa 100%; Piirisaare tee 16 - elumumaa 100%, Piirisaare tee 5 - elumumaa 100%, Piiri – elumumaa 100%.
- Tasuda Pärnu Linnavalitsusele osa Raja tänava lasteaia rajamise projekti raames tehtud omafinantseeringust alates 01.03.2020 kuni 30.09.2020 summas 21 503,33 eurot.
- Lisada eelarve tuludesse ja kuludesse riigieelarvest eraldatud ja täiendavalt laekunud sihtotstarbelised eraldised ja toetusfondi summad.
- Kooskõlastada hankedokumentid ja korraldada alla lihthanke piirmäär jääv riigihange „Suurküla Rannatee korraldamine“; Määrata hanke eest vastutavaks isikuks Jaak Vapper.
- Toetada lapsevanema taotluse alusel Häädemeeste valla lapse osalemist Suusaklubi Jõulu treeninglaagrites summas 130 eurot.
- Kinnitada Tahkuranna Lasteaed-Algkooli hoolekogu 7-liikmelisena alljärgnevas koosseisus: Häädemeeste Vallavolikogu esindaja **Argo Mengel**; lasteaia vanemate esindaja **Kristiin Kuur**; lasteaia vanemate esindaja **Liina Joonsaar**; õpilaste vanemate esindaja **Eneli Hein**; õpilaste vanemate esindaja **Mario Soosalu**; kooli õpetajate esindaja **Terje Eesnurm**; lasteaia õpetajate esindaja **Anželika Pilden**.

20. oktoobril

- Kinnitada Tahkuranna Lasteaed-Algkooli arengukava.
- Kinnitada Metsapöole Põhikooli põhimäärus.
- Määrata Linnaku kinnistu (katastriüksuse tunnusega 84801:001:0413) katastriüksuse maa sihtotstarbeks ärimaa (002; Ä) – 100%.
- Kinnitada Hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvooru projekti „Metsapöole küla Võsa veevarustussüsteem“ aruanne ning teha väljamakse teostajale (Balti Puurkaev OÜ) vastavalt sõlmitud toetuslepingule ning esitatud kuludokumentide alusel.
- Kinnitada hankedokumentid ja korraldada riigihange nimetusega „Uulu Põhikooli laienduse mööbel“ lihthankekemenetlusena. Määrata riigihanke eest vastutavaks isikuks arendusspetsialist Tiiu Sommer.
- Kinnitada hankedokumentid ja korraldada riigihange nimetusega „Esitlustehnika Uulu Põhikooli aulale“ lihthankemenetlusena. Määrata riigihanke eest vastutavaks isikuks arendusspetsialist Tiiu Sommer.
- Maksta tegevustoetust MTÜ-le Võiste Külaselts III kvartali eest lisaks 739 eurot ja IV kvartali eest 4 935 eurot Tahku Tare ülalpidamiskulude katmiseks.
- Eraldada valla eelarve reservfondist 3 000 eurot Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskustegevus toetamiseks aastaringsete sportimis- ja liikumisharrastusvõimaluste tagamiseks (lume tootmiseks).

27. oktoobril

- Muuta Häädemeeste vallas Orajõe külas asuva katastriüksuse Bau lähiaadressiks Vahtra.

- Muuta Häädemeeste vallas Kabli külas asuva katastriüksuse Ebely lähiaadressiks Ebely.
- Muuta Häädemeeste vallas Häädemeeste alevikus asuva katastriüksuse Metsa tn 9 // Liiva lähiaadressiks Metsa tn 9.
- Muuta Häädemeeste vallas Papisilla külas asuvate katastriüksuste Borni lähiaadressideks Pedaja, Pedajametsa, Pedajapõllu.
- Muuta Häädemeeste vallas Lepakülas asuvate katastriüksuste lähiaadresse järgnevalt: Lohu tee 2-uus lähiaadress Lohu tee 1; Lohu tee 1- uus lähiaadress Lohu tee 3; Lohu tee 3 - uus lähiaadress Lohu tee 3a; Sommeri - uus lähiaadress Lohu tee 4.
- Nõustuda Häädemeeste vallas Laadi külas Männiküla tee 14 kinnistu jagamisega kaheks. Määrata katastriüksuste jagamise tulemusel uutele katastriüksustele aadressid ja maa sihtotstarbed järgmiselt: Männiküla tee 13 (ca 1949 m²), sihtotstarve: elumumaa 100%; Männiküla tee 14 (ca 2922 m²), sihtotstarve: elumumaa 100%.
- Määrata uute moodustuvate katastriüksuste lähiaadressid järgnevalt: Reiu jõgi L3 (ID59949 tähistatud ala); Reiu jõgi L4 (ID67259 tähistatud ala). Määrata moodustuvate katastriüksuste sihtotstarbed järgmiselt: Reiu jõgi L3 (ID59949): veekogude maa (006; V) 100% Reiu jõgi L4 (ID67259): veekogude maa (006; V) 100%.
- Nõustuda Võiste alevikus Riia maantee 7b kinnistu jagamisega kaheks. Määrata katastriüksuste jagamise tulemusel uutele katastriüksustele lähiaadressid ja maa sihtotstarbed järgmiselt: Riia maantee 7b, sihtotstarve: ärimaa 50%, transpordimaa 50%; Tallinn-Pärnu- Ikla L1, sihtotstarve: transpordimaa 100%.
- Määrata piirimuudatuse tulemusel uutele katastriüksustele lähiaadressid ja maa sihtotstarbed järgmiselt: Soometsa tee 4 (endise katastriüksuse katastritunnus 84801:001:0391), sihtotstarve üldkasutatav maa 100%; Soometsa tee 6 (endise katastriüksuse katastritunnus 84801:001:0222), sihtotstarve elumumaa 100%.
- Mitte väljastada projekteerimistingimusi Reiu külas, Männiku kinnistule uue hoone püstitamise projekti koostamiseks.
- Väljastada ehitusluba Lepakülas, Saare kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Laadi külas Aino kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Laadi külas Vahelapi kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Ikla külas, Nurme-Lauri kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Laadi külas Pihla tee 6 kinnistule elamu püstitamiseks.
- Väljastada ehitusluba Häädemeeste alevikus Tööstuse ja Aiandi tänavate ümberehitamiseks koos tänavavalgustuse rajamisega.
- Väljastada kasutusluba Laadi külas Männiküla tee 14 kinnistule rajatud omapuhastile (ehr kood 220874820).
- Kooskõlastada kavandatava puurkaevu asukoht aadressil Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Metsapöole küla, Eegi kinnistu.
- Kehtestada Reiu küla Mihkli ja Kaldaääre kinnistute detailplaneering.
- Pikendada Häädemeeste Vallavalitsuse ja Telia Eesti AS vahel sõlmitud äriruumi üürilepingut aadressil Häädemeeste vald, Kabli küla, Mustamäe tee 9 korter 1 asuvate ruumide kasutamiseks tähtjaga kuni **03.01.2021**.a lepingus näidatud tingimustel. Teha vallavolikogule ettepaneku algatada nimetatud korteri võorandamine.
- Kinnitada OÜ Nominente Projekt poolt esitatud hinnapakumine Häädemeeste Huvikeskuse uste ostmiseks ja vahetamiseks summas 5 400,90 (viis tuhat nelisada) eurot ja 90 senti. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Tunnistada riigihanges viitenumbriga 228290 „Häädemeeste Keskkooli ja Tahkuranna Lasteaed-Algkooli hariduslike erivajadustega õpilaste klassiruumide mööbel“ edukaks Kumer Saag OÜ (11611586) esitatud pakkumus nr 296325, maksumusega 8 250 eurot ilma käibemaksuta ja 9 900 eurot koos käibemaksuga.
- Toetada Häädemeeste valla lapsi ja noori vanuses 7-19 aastat riigi poolt rahastatava huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kaudu kokku 5088 (viie tuhande kaheksakümne kaheksa) euroga huvitegevuses osalemises kitsaskohtade lahendamiseks.
- Kinnitada FIE Enno Tammekivi poolt esitatud hinnapakumine Häädemeeste aleviku Tööstuse ja Aiandi tänavate rekonstrueerimise ja tänavavalgustuse rajamise omaniku-järelevalve teostamiseks maksumusega 2784 eurot (kaks tuhat seitsesada kaheksakümmend neli) eurot. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada hankedokumentid ja korraldada riigihange nimetusega „Mööbli ostmise ja paigaldamine Häädemeeste teenuskeskusesse“ lihthankekemenetlusena.

Hea Eesti inimene!

Edastame kõige olulisema info koroonaviiruse kohta.

Koroonaviirus levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktis haigestunud inimesega. Viiruse peamised sümptomid on **peavalu, ninakinnisus, köha, väsimus, lihasvalu, nohu, kurguvalu ja palavik**. Raskematel juhtudel võivad tekkida **hingamisraskused, rindkere valud, häired kõnes ja liigutustes**.

Koroonaviiruse eripära on, et haigestunud inimene võib olla nakkusohulik mitu päeva enne sümptomite teket. Nii võib eneselegi teadmata viirust levitada ja hiljem on sageli juba võimatu selgeks teha, kellega

nakkusohulikul perioodil kokku puutusid. Kõige enam ohustab koroonaviirus eakaid ja nõrgema tervisega inimesi.

Selleks, et kaitsta viiruse eest ennast, oma pere ja sugulasi, sõpru ning kolleege, saame ise teha lihtsaid asju, mille mõju on väga suur:

1. Hoia vahet! Parim viis nakatumise vältimiseks on hoida teistest inimestest ohutut vahemaad (vähemalt 2 meetrit). Niiviisi on väiksem tõenäosus, et haigestunud inimeselt jõuavad piisknakkuse nähtamatud

osakesed sinuni. Kinnistes ruumides tasub olla võimalikult väikese seltskonnaga ja hajutatult.

2. Laadi Google Play või App Store'i kaudu oma telefoni mobiilirakendus HOIA! Äpp hoiatab sind, kui oled olnud lähikontaktis koroonaviirusesse haigestunud inimesega. Samuti saad rakenduse kaudu anonüümselt teavitada teisi, kui oled ise haigeks jäänud. Äpi kasutamine on privaatne ja turvaline. Saadetud teavitused ei ütle millal, kui kaua ja kus kasutaja nakatunuga

kokku puutus ning seega ei ole ka võimalik selle põhjal tuvastada, kes oli nakatunu. Seda infot ei saa ka riik, äpi tootja, telefoni tootja ega ükski teine rakenduse kasutaja.

Turvakaalutlustel on HOIA kasutamine piiratud viimase viie aasta jooksul toodetud telefonidega. Android telefonidest sobivad seega kõik telefonid, mis toetavad Android 6.0 operatsioonisüsteemi. Apple'i telefonidest sobivad kõik, mis toetavad iOS 13.5 operatsioonisüsteemi (alates iPhone 6S). Tutvu HOIA rakendusega

lähemalt veebilehel **www.hoia.me**. Õigeaegne hoiatus võib päästa kellegi elu. Soovitame kõigil rakenduse alla laadida.

3. Haigena või lähikontaktisena püsi kodus! Kui oled haige või olnud koroonapositiivse inimesega lähikontaktis, jää kohe koju. Koroonaviiruse kahtluse korral helista oma perearstile või perearsti nõuandetelefonile 1220 ja küsi nõu. Vajadusel suunab arst sind koroonaviiruse testimisele. Ära mine koroonaviiruse kahtlusega EMOsse, seal võid ohustada

teisi inimesi.

4. Kanna maski! Mask peab katma nii nina kui ka suu. Hoolitse, et ka sinu teistel pereliikmetel on mask alati kaasas.

5. Pese käsi! Enda ja oma lähedaste nakatumisriski saab oluliselt vähendada sageli ja hoolikalt käsi peses. Ära puuduta pesemata kätega oma suud, nina ega silmi. Tervita teisi inimesi kätlemata.

Terviseamet
www.terviseamet.ee

Austatud vallaelanik!

Eesti on võtnud eesmärgiks, et alates 2020. aastast tuleb ringluses võtta vähemalt 50 protsenti kodumajapidamistest pärinevatest paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest, muudest liigiti kogutud kodumajapidamisest ja muudest allikatest pärinevatest jäätmetest.

Kohalik omavalitsuse jäätmehoolduse korraldajana

Jäätmehooldust korraldab oma haldusterritooriumil kohalik omavalitsus, kes tunneb ja oskab arvestada kohalikke olusid. Omavalitsuse korraldada on ka olmejäätmevedu. Omavalitsus kehtestab reeglid, kuidas jäätmevedu korraldada, millistele jäätmeliikidele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, määrab veopiirkonnad, vedamise sageduse jne.

Jäätmehoolduse korraldamise aluseks on valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskiri. Häädemeeste valla jäätmehoolduseeskiri on vastu võetud Häädemeeste Vallavolikogu 27.06.2019. a määrusega nr 14. See õigusakt on koostatud väga mitme riikliku seaduse ja korra alusel: Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (KOKS), Jäätmeseadus, Pakendiseadus, olmejäätmete sorteerimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused.

Häädemeeste valla jäätmehoolduseeskiri, kellele ja miks?

Jäätmehoolduseeskirja eesmärk on Häädemeeste vallas puhta ja tervisliku elukeskkonna tagamine, jäätmetekke vältimine ja vähendamine, jäätmete taaskasutamine ja keskkonnaohutu kõrvaldamine ning jäätmekäitluse optimeerimine.

Eeskirjas on välja toodud, millisel viisil kõiki eeskirjas nimetatud jäätmeid Häädemeeste vallas kogutakse.

Eeskirja § 1 lg 3 kohaselt eeskirja täitmise kohustuslik kõigile valla territooriumil viibivatele ja tegutsevatele juriidilistele ja füüsilistele isikutele ning riigi ja kohaliku omavalit-

use asutustele. See tähendab, et jäätmehoolduseeskirja peavad järgima kõik: valla elanik, ettevõtja, suvitaja, küllaline.

Eeskirja § 2 lg 1 p 11 kohaselt on jäätmevaldaja jäätmetekitaja või muu isik või riigi või kohaliku omavalitsuse asutus, kelle valduses on jäätmed. Jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveo tähenduses on ka korteriühistu, selle puudumisel aga selle kinnisasja omanik, mille asub suvila, elu- või äriruum.

Jäätmevaldaja mõiste tuleb jäätmeseadusest ja seetõttu ongi jäätmevaldajal nii konkreetne seletus – jäätmetekitaja (inimene, kelle kodus, autos, taskus või mistahes kohas on prügi, mis on ühel hetkel vaja visata prügikasti) kui ka veidi laiem seletus – korraldatud jäätmeveo tähenduses on jäätmevaldaja kinnistu omanik, millel asub elamu, suvila, äri- või tootmishoone, kortermaja. Kõik need kinnistud on hõlmatud jäätmeveoga ja reeglina peab jäätmed ära andma kinnistupõhiselt. Üksteisest mõistlikus kauguses asuvates elamutes tekkivate jäätmete kogumiseks on võimalik kasutada ühismahutit.

Jäätmete nõuetekohase käitlemise eest vastutab jäätmevaldaja, olgu ta siis laiemas mõistes jäätmetekitaja või korraldatud jäätmeveo tähenduses kinnistu omanik. Kui jäätmevaldajal ei ole võimalik kindlaks teha või ta ei täida jäätmete nõuetekohase käitlemise kohustust, korraldab jäätmete kogumise ja äraveo kinnistu omanik. Kinnistu korrashoiu eest vastutab kinnistu omanik. See reegel kehtib nii nende kinnistute puhul, millel on hoone kui ka hoonestamata kinnistute puhul (mets, põld).

Kuidas korraldada jäätmete kogumise ja äraandmine?

Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule.

Jäätmeid kogutakse reeg-

lina konteinerisse, sest sedasi on kõige paremini tagatud see, et jäätmed tagasi keskkonda ei satuks. Samuti on tühjendamise sagedus määratud selliselt, et vältida jäätmetest tekkinud haisu ja kahjurite teke ning levikut. Lisaks on veel oluline, et jäätmekonteinerid ei oleks ületäitunud ega nende ümbrus risustatud.

Eeskirjaga on kehtestatud korterite arv (või mõni muu tingimus), millest alates on teatud jäätmete kogumiseks eraldi konteinerite omamine kohustuslik. See aga ei tähenda, et väiksemate arvuga korteritega elamutes neid jäätmeid liigiti koguma ei pea – määruks nimetatud jäätmete liigiti kogumine on kohustuslik kõigile!

Kui jäätmehoolduseeskirja alusel pole eraldi konteineri omamine jäätmevaldajale kohustuslik, peavad elanikud oma liigiti kogutud jäätmed ise selleks ette nähtud kohta viima. Konteineri omamise kohustuse puudumine ei vabasta jäätmete liigiti kogumise kohustusest.

Korraldatud jäätmevedu

Jäätmehoolduseeskirja § 13 kohaselt loetakse jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitunud elu- või tegevuskohalärgses jäätmeveo piirkonnas jäätmeseaduse § 69 lg 1 alusel.

Jäätmeseaduse § 66 lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjäakide ja olmejäätmete tekkkohas liigiti kogumise tekkimise ja veo.

Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi ning Jäätmeseaduse § 69 lg 1 kohaselt jäätmevaldaja loetakse liitunud korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohalärgses jäätmeveo piirkonnas.

Häädemeeste vallas on kor-

raldatud jäätmeveoga lisaks olmejäätmetele hõlmatud veel vanapaber/kartong, suurjäätmed ja ohtlikud jäätmed. Suurjäätmetele ja ohtlikele jäätmetele tehakse kaks korda aastas kogumisinge. Paberi ja kartongi äravedu toimub sarnaselt olmejäätmetele.

Jäätmevaldaja on korraldatud jäätmeveoga liitunud alates kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringu kehtima hakkamisest või käesoleva seaduse § 66 lõikes 4 nimetatud määruks jõustumisest.

Erandkorras võib vallavalitsuse vastav ametnik lugeda jäätmevaldaja tema põhjendatud avalduse alusel kuni kolmeks aastaks korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud, selleks jäätmevaldajal tuleb taotleda erandkorras teatud tähtjaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamist, kui kinnisasjal ei elata või kinnisasja ei kasutata.

Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamiseks esitab jäätmevaldaja vallavalitsusele vormikohase taotluse vähemalt üks kuu enne jäätmeveost vabastamise perioodi algust. Eeskirja nõuete täitmist kontrollib kohaliku omavalitsuse üksus.

Eeskirja nõuete rikkumise eest karistatakse jäätmeseaduse §-de 120–126¹¹ ja pakendiseaduse § 29–30 alusel.

Loomulikult ei ole kellegi karistamine omaette eesmärgiks ning tuleb kõne alla üksnes juhul, kui jäätmete valdaja eirab süstemaatiliselt kehtestatud korda ja ei reageeri avastatud puudustele.

Nõuete rikkumise eest võib karistada kuni 300 trahviühiku suuruse rahatrahviga. Juriidilistele isikutele võib määrata kuni 32 000 eurot trahvi.

Sorteerimine on lihtne ja seda saab alustada juba täna!

Alates 01. jaanuarist 2008 muutus eestimaalaste jaoks jäätmete sorteerimine kohustuslikuks.

Prügisorteerimine on tehtud nii lihtsaks ja arusaadavaks, et pole mingit põhjust, miks iga majapidamine vähemalt mingil määral enda igapäevaelust tekkivaid jäätmeid sorteerima ei peaks. Veelgi enam: suurt osa prügist on võimalik vastavalt materjalide kogumispunkti viia, kust see viiakse edasi ümbertöötlusele. Olles tekkiva prügi osas nutikas ja sorteerides seda vastavalt võimalustele, võib olmeprügi kast peagi poole aeglasemalt täituda ja prügiarved oluliselt kahaneda. Loodus rõõmustab niikuinii, sest iga ümbertööteldud kotitais jäätmeid säästab keskkonda, taimestikku ja loomi.

Vallas leidub nii tublisid

sorteerijaid kuid ka neid kellele sorteerimine üldse korda ei lähe, nullides ära kaaskodanike vaeva.

Siinkohal kordaksime veelkord üle prügi sorteerimise vajalikkuse.

Sorteerimine vähendab tunduvalt olmeprügi, keskkonnasaastumist ja suurendab taaskasutust.

Hoolime oma elu keskkonnast ja alustame sorteerimist juba Täna.

Lugupidamisega
Sirli Pedassaar-Annast
Häädemeeste Vallavalitsuse
Keskannonõunik

Vladimir Zemljannikov
Häädemeeste Vallavalitsuse
järelvalveametnik

Jäätmete sorteerimise näidis

Pakendijäätmeid

Pakendijäätmed on näiteks tühjad piima-, jogurti- ja mahlapakid, konservkarbid, kaaned ja korgid, kilekotid (sh leiva- ja saiakotid), šampoonipudelid, hambapastatubid, õli-, ketsupi- ja majoneesipudelid, pandimärgita pudelid, hommikusöögi- ja pudrukarbid, pappkastid, tühjad kodukeemia pudelid ja värvipurgid.

Pakendijäätmed kogud kokku ja viid lähimasse avalikku pakendi kogumiskonteinerisse.

Vanapaber

Vanapaber on näiteks ajalehed, ajakirjad, reklaamtrükkid, joonistuspaper, raamatud, puhas paber ja papp jms.

Vanapaberi kogud kokku olmejäätmetest eraldi ja annad üle jäätmevedajale.

Biologunevad jäätmed

Biologunevad jäätmed on näiteks puu- ja köögiviljad ning nende koored, pagaritooted (leib, sai), kohvi- ja teepaks koos filtriga, määratud papp ja paber, majapidamispaper, salvrätid ning aia- ja pargijäätmed, nagu lehed, väiksemad taimed jms.

Biologunevatel jäätmetel saab head komposti taimedele.

Segaolmejäätmed

Segaolmejäätmed on näiteks määratud ja katkised riided, jalanõud, pehmed laste mänguasjad, toidujäätmetena tekkivad suured kondid, toidulisandid ja vitamiinid, kosmeetika, mähkmed, kassiliiv, CD-plaadid, tühjad/katkised pastapliatsid, hõõgniidiga lambipirnid, jahtunud tuhk jms.

Need jäätmed lähevad prügikasti ja jäätmevedaja viib need regulaarselt minema.

Täiendava selgituse saamiseks võib pöörduda Häädemeeste Vallavalitsuse keskkannonõuniku Sirli Pedassaar-Annasti poole tel. 444 8884, e-post; sirli.pedassaar-annast@haademeeste.ee. Vastuvõtt K, N – 9.00 – 17.00

Kiire internet on muutunud elu lahutamatuks osaks

Tervet maailma ja ka Eestit tabanud koroonakriis ning selle erineva rangusastmega kogunemis- ja liikumiskeelud näitavad ilmekalt, et meie ellu on tulnud uus normaalsus.

Igal majapidamisel peab igapäevatoimingute mugavaks teostamiseks tagataskus olema kvaliteetne fiiberoptiline interneti püsühendus ehk maakeeli kiire internet. See aitab ka kõige keerulisematel aegadel meid ümbritseva uudisruumiga kursis olla, tagab vajadusel murede vaba kaugõppe, töö tegijate jaoks samaväärse või isegi parema interneti püsühenduse kui kontorist. Ja muidugi aitab suhelda töökaaslaste, lähedaste ning sõpradega.

Elektrilevi alustas 2019. aastal Eesti esimese operaatorinutraalse interneti- ja televõrgu ehitamist, mis lahendab väljaspool suuri linnu olevate majapidamiste internetiühenduse puudumist või parendab märkimisväärselt seniseid võimalusi.

Meil on hea meel teada anda, et projekteerimine võrgu väljaehitamiseks on valmis saanud Häädemeeste vallas, Kabli külas. Sealsetel elanikel on nüüdsest võimalik sõlmida liitumislepinguid. Kõik vajalikud toimingud saab ära teha kodust lahkumata, Elektrilevi iseteeninduses, aadressil www.elektrilevi.ee/kiireinternet.

Piirkonnas loome kiire internetiga liitumise võimekuse 175 aadressile.

Eramajade puhul toome

trassi väljaehitamisel sidekaabli üldjuhul õhuliiniga maja või kinnistu piirile. Riigitoetusega aadressidele pakume esimesel kahel kuul kestval liitumisperioodil tasuta kaabli tuppaa toomist. Liitumise kogukulukuks on ühekordne liitumistasu - 199 eurot. Iseteeninduses liitumislepingu sõlmimisel kuvatakse teile ka eeldatav tööde valmimise tähtaeg.

Korterimajade puhul on oluline ligikaudu poolte korterite liitumislepingute olemasolu, vastasel juhul kallist ja keerulist kinnistusest sisetõrku rajama ei hakata. Kui liitumisavaldusi on piisavalt sõlmib Elektrilevi korteriühistuga koostöölepingu. Seejärel korteripõhised liitumislepingud kinnitatakse ning algab ehitus, mis lõpeb kaabli paigaldamisega korteri sisse, välisukse vahetusse lähedusse. Liitumistasu tuleb korterimajade klientidel tasuda alles meiepoolse kinnituse järgselt, et asume kindlalt ehitama.

Ka korterimajades on esmase liitumistasu perioodil (2 kuud) liitumistasu 199 eurot.

Võrguga liitunud kliendi jaoks on hilisem operaatori valik vaba ehk teenusepakkujaks saavad olla nii Telia, Tele2, Elisa või mõni teine turuosaline. Kiire internet jõuab teieni pärast operaatoriga lepingu sõlmimist ning vajalike tehniliste toimingute teostamist.

Mait Rahi

Elektrilevi uute teenuste projektijuht

Kiire interneti püsühendusega liitumise toetus

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) on alustanud väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri määrus nr 52 „Kiiret lairibateenust võimaldavate elektroonilise side võrkudega liitumiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ alusel eraisikute ja ettevõtete toetuse taotluste vastuvõtmist. Toetusmeetme kogumaht on 9 miljonit €.

Toetust on võimalik taotleda kuni 30. novembrini 2020 sideettevõtja võrguga liitumise seadmete- ja siderajatise ostuks/ paigaldamiseks ning liini ehitamiseks. Toetust saate taotleda juhul, kui on täidetud järgmised peamised tingimused:

1. Teil puudub kiire, üle 30 Mbit/s kiirusega internetiühendus.
2. Teie piirkonnas pakub teenuseid mõni toetusprogrammis osalev sideettevõtja.
3. Asute abikõlblikul aadressil. Seda saate kontrollida all olevast aadressipäringust.
4. Te ei ole töötuna arvel Töötukassas või kui olete juriidiline isik ja Teil puuduvad 12. märtsi 2020. a seisuga riiklike maksude maksuvõlad.

Mille jaoks kuni 300 eurot toetust saab?

Toetust saab liitumiseks kiiret lairibateenust (st. vähemalt kiirust 30 Mbit/s) võimaldava interneti püsühendusega. Kui lõppkasutaja soovib, võib ta valida aeglasema teenuspaketi, kuid soovi korral peab lõppkasutaja saama ka vähemalt 30 Mbit/s teenuspaketti.

Kes saavad toetust taotleda?

Toetust saavad taotleda eraisikud ja juriidilised isikud, kes ise sideteenuseid ei osuta ning isikud,

- kellel puudub taotlemise hetkel vähemalt 30 Mbit/s kiirusega püsühendus;
- kelle kasutuses olev aadressiobjekt, mille ühendamiseks toetust soovitakse, asub väljaspool linna või vallasest linna ja see on loetletud toetusmeetme määruse <https://www.riigiteataja.ee/akt/102092020001> lisas.

Kuidas taotlust esitada?

- Mine veebilehele <https://www.ttja.ee/et/toetus> ja vaata aadressipäringust, kas Sinu aadressile saab toetust;
- Vaata samalt veebilehelt, kas mõni sideettevõtja Sinu piirkonnas osaleb toetusmeetme programmis;
- Võta ühendust sideettevõttega ja palu teha liitumispakkumus. Kui teenus on tehniliselt võimalik ja pakkumus sobib, täida koos sideettevõtjaga ära TTJA kodulehel olev toetuse taotlus;
- Volita sama taotluse vormil sideettevõtjat enda nimel toetust taotlema või esita toetuse taotlus otse TTJA-le (lisades juurde sideettevõtja poolt saadud pakkumine).

Kas minu aadressilt saab toetust taotleda?

Mine veebilehele <https://www.ttja.ee/et/toetus> ja sisesta aadress, millele püsühendust soovid. Kui otsing annab tulemust, siis saad toetust taotleda, kuid ainult tingimusel, et sa pole juba liitunud kiiret 30 Mbit/s püsühendust võimaldava sidevõrguga.

Jah, mu aadress on nimekirjas, mida ma edasi pean tegema?

Vaadake veebilehelt <https://www.ttja.ee/et/toetus>, kas Teie piirkonnas on mõni sideettevõtte toetusprogrammi kinnitatud ja võtke temaga ühendust. Sideettevõtte kontrollib, kas tal on tehniliselt võimalik Teile teenust pakkuda. Kui jah, teeb hinnapakkumuse.

Mis ajani saab toetust taotleda?

Kuni 30.11.2020, aga enne seda peab Teil olema ka programmis oleva sideettevõtte pakkumus saadud, seega varuge aega ka taotlusele eelnevateks toiminguteks.

Minu piirkonnas pole ühtegi sideettevõtet, kas mul ei olegi võimalik toetust kasutada?

Kui lõppkasutaja elupiirkonnas ükski ettevõtte teenuseid ei paku, siis osad nimekirjas olevatest ettevõtetest pakuvad siiski ka 4G püsühenduse lahendusi üle Eesti, aga selleks peab Teie piirkonnas olema hea levi. Samas on toetusprogrammi iga nädal jooksvalt lisandumas ettevõtteid juurde. Seega tasub jälgida veebilehte <https://www.ttja.ee/et/toetus>.

Kas võin toetust taotleda ka suvila või maakodu internetiga liitumiseks?

Jah. Kuid peate arvestama, et kui sõlmite sideteenuse lepingu, tuleb tasuda ka üldjuhul kuutasu. Mis asi on lairiba püsühendus ja kas ka raadiolevi kaudu ühendusega liitumist toetatakse?

Püsühenduseks loetakse kaabliga (vaskkaabel, koaksiaal/kaabel-TV kaabel, valguskaabel) ning teatud juhtudel ka raadiolevi (traadita) sideühendust, mis võimaldab lõppkasutajale tagatud andmesidekiirust ning ei sõltu kasutajate arvu muutusest konkreetse piirkonnas.

Kas 4G või 5G ruuteriga ja mobiilsidevõrgu kaudu pakutav püsühendus on lairiba püsühendus?

Lairibateenus määruse tähenduses on sideteenus, mis võimaldab tagatud andmeedastust lõppkasutajale igal ajahetkel allalaadimiskiirusega vähemalt 30 megabitit sekundis. Seega mobiilsidevõrkudel baseeruvaid ühendusi võib pakkuda sideettevõtte ainult siis kui antud piirkonnas on piisav levi ja võrgu ressurss ning ühenduse stabiilsus kiire lairibaühenduse pakkumiseks. Eeldame, et kasutaja saaks kaabliga või muu tagatud andmesidekiirust võimaldava tehnoloogiaga sarnase püsühenduse kogemuse. Enne mobiilsidevõrgul baseeruvate lahenduste pakkumist peab sideettevõtte oma pakutava teenuse võimekuses veenduma.

Mul on täna aeglane internetiühendus 12 Mbit/s ja sideettevõtte ütleb, et kiiremat võrk kahjuks ei võimalda. Kas saaksin oma aadressilt toetust kasutada?

Jah. Näiteks mõne teise sideettevõttega liitumiseks, olemasoleva sidekaabli välja vahetamiseks, kui see enam suuri kiiruseid ei võimalda vms.

Kas saan toetuse enda kätte ja ise endale ühenduse rajada ja vajalikud seadmed osta?

Toetust ei saa enda arvele lõppkasutaja, vaid liitumistoid teostab ainult sideettevõtte, kes vähendab toetuse võrra liitumisel esitatavat liitumiskulude arvet.

Mida selle 300 €-ga võib teha?

Kaabelvõrkude puhul võib selle eest tuua kaabli tuppaa, vajadusel osta ja paigaldada ka lairibateenuse kasutamiseks vajalik terminalseade.

Raadiolahenduse puhul võib selle eest osta ja paigaldada lairibateenuse kasutamiseks vajalikke vastuvõtjaid ja terminalseadmeid, vajadusel osta paigaldada ka lõppkasutaja siderajatist (nt. kõrgem post või mast parema otsenähtavuse tagamiseks saatja ja vastuvõtja vahel).

Mida selle 300 €-ga ei saa teha?

Sellega ei tohi tasuda igakuiselt sideteenuste eest, ei tohi rajada majasisest kaabel- või WiFi võrku, ei tohi katta juurdepääsu võrgu rajamise ja haldamisega seotud

kulusid. Majasiseseks WiFi võrguks ei loeta olukorda, kus toetusega ostetud kodune sideseade omab võimekust edastada WiFi signaali.

Kui palju on toetuse kasutamiseks aega ja millal ühendused rajatakse?

Liitumine peab olema teostatud hiljemalt 180 päeva jooksul alates toetuse andmise otsuse tegemisest. Toetuse andmise otsuse teeb TTJA kõikide laekunud avalduste osas kord kuus ja teavitab sellest ka Teid. Kõik otsused aga tehakse hiljemalt 2020. aasta lõpuks, seega kõige hilisem ühenduste valmimise tähtaeg on ligikaudu juuni 2021, mis ei tähenda, et Teie oma võiks varem valmis saada. Täpsemat Teie aadressi ühenduse valmimise aega oskab öelda sideettevõtte

Milline on võimalus taganeda, loobuda, kui sideettevõtte ei saa/soovi siiski kliendile ühendust välja ehitada? Samas peab sideettevõtja kinnitama TTJA-le, et võtab lõppkasutaja taotlused vastu.

Programmis osalev sideettevõtte peaks lõppkasutaja liitumispäringutele vastama. Enne liitumispakkumise tegemist peaks sideettevõtte välja selgitama, kas tal on antud aadressil tehniliselt võimalik teenust pakkuda (levi olemas, liin rajatav jne). Kui tehnilist võimalust pole, siis liitumine ja ühtlasi ka toetuse taotlemine pole võimalik. Seega eeldame, et sideettevõtte sõelub selle etapi käigus välja aadressid, millele on tal tehniliselt võimalik toetusprogrammi vahendusel teenust pakkuda.

Juhul kui sideettevõtja soovib mingil põhjusel hiljem taganeda, loobuda kliendile ühenduse välja ehitamisest, siis tuleks teavitada sellest esimesel võimalusel lõppkasutajat ning samuti TTJA-d, kes saab konkreetse aadressiobjekti osas võimaldada lõppkasutajal uuesti taotleda toetust mõne teise sideettevõtja juurdepääsu võrguga liitumise jaoks. Sellist teavitust ei loeta sideettevõtja rikkumiseks toetusmeetme määruse kontekstis, kuid selles faasis on sideettevõtte õiguslikult seotud lõppkasutajale tehtud liitumispakkumuse täitmise kohustusega ning ettevõtja peab arvestama võimalike võlaõigusseaduse õiguskaitsevahendite kasutamisega lõppkasutaja poolt. Kui sideettevõtte ei suuda 180 p jooksul ühendust rajada ning toimub taganemine ja liitumislepingu lõpetamine, siis kohustub ettevõtte hüvitama lõppkasutajale tekkinud kahju (määruse § 8 lg 2 p 3).

Ei leia oma aadressi, mis tegelikult on olemas ja on väljaspool linna või vallasest linna.

Eesti aadressisüsteem on ajas muutuv, aadressesse võib tekkida juurde või teisendada ja andmed eri registrisse jõuda viidetega ning esineda muid ajaloolisi põhjuseid üksikute andmete ebakõlas. Sellise aadressi puhul andke sellest teada toetus@ttja.ee ja anname Teile vastuse, kas aadress on abikõlblik.

“Toetuse taotlejaks on lõppkasutaja” – kas toetuse taotleja on aadress või isikukood?

Toetuse taotleja on lõppkasutaja, kes on era- või juriidiline isik. Eesti aadressisüsteem on ajas muutuv, näiteks kinnistud või aadressid vahel jagunevad ja liituvad. Võib olla olukordi, kus sama aadressi jagavad eraldatuna mitu erinevat leibkonda või ettevõtet. Selliseid elulisi olukordi võib ette tulla, seega ei ole välistatud, et samalt aadressilt võib olla lubatud mitu erinevat isiku taotlust. Need olukorrad kaalume kindlasti eraldi läbi.

Kas üleslaadimiskiirusele nõuded puuduvad?

Üleslaadimiskiirust toetuse määru ei reguleeri, seda reguleerib sõlmitav sideteenuse leping. Eeldame, et ettevõtte soovib pakkuda lõppkasutajale rahuldavat teenust.

Kuidas käituda, kui mulle paigaldatud püsiühendus ikka ei taga kiirust?

Kõigepealt tuleks ühendust võtta teenuse pakujaga ja vaadata, kas annab leida lahendust. Andmesidekiiruste mõõtmise meetodid, mis on Euroopas kokku lepitud, lubavad näiteks tippundidel teatud kiiruse halvenemist. Kui sideettevõttega suhtluses lahenduseni ei jõuta, hindab kiirust TTJA.

Kui ühendus ei vasta üldse nõuetele ja parandada ka ei anna, kas ja kellelt toetus nõutakse tagasi?

Toetuse tagasi nõudmine on kõige viimasem meede ja enne seda tuleks kindlasti vaadata, kas ühendust saaks tehniliselt parandada. Juhul, kui siiski jätkub olukord, kus teenuse kvaliteet ei ole tagatud ja seda ei ole võimalik parandada, siis peame kaaluma toetuse tagasinõudmist sideettevõtetelt.

Sideettevõtte paigaldas toetusega mulle seadmed ja need on mul välja ostetud. Kas saaksin neid kasutada mõne teise sideettevõtte teenuste kasutamiseks?

Seadmeid ei pruugi saada kasutada, sest sideettevõtte võrkude tehnoloogiad võivad olla erinevad. Kõige täpsemini oskab vastata siin sideettevõtte.

Miks ei saa toetust taotleda inimesed, kes on töötuna arvel Töötukassas?

Antud nõue tuleneb Vabariigi Valitsuse Covid toetuste jagamise üldpõhimõtetest ja kuna internetiga liitumise toetusmeede kuulub ka Covid eelarve toetuste hulka, siis need reeglid kehtivad ka siin. Sama moodi võivad toetust taotleda ka ettevõtted. Ning tingimus on, et neil puuduvad 12. märtsi 2020. a seisuga riiklike maksude maksuvõlad.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/108052020038>, seletuskiri <https://eelnouid.valitsus.ee/main/mount/docList/3266d32b-c378-4ee2-9a65-67bfddc3b584>.

Kui kaua pärast toetuse saamist peab lõppkasutaja soetatud seadmeid kasutama, ehk kas ta on pärast toetuse saamist mingiks perioodiks sidefirmaga seotud?

See küsimus on toetusmeetme määru reguleerimata, siin tuleb lähtuda sellest, milles sideettevõtte ja lõppkasutaja lepingus kokku lepivad.

Kas toetus 300 eurot on koos käibemaksuga?

Ei. Kohaldub rahandusministri määrus nr 41 „Kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks maksukohustuslasele antava sihtotstarbelise toetuse maksustatava väärtuse hulka arvamise ja maksustamise kord“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/13198084>.

Juhul kui leiata, et täidate toetuse taotlemise tingimused, palume pöörduda mõne all loetletud, soovitud piirkonnas asuva sideettevõtja

poole, et võtta liitumispakkumus ning kontrollida alloleval kaardil aadressi abikõlblikkust. Peale pakkumuse saamist täitke taotlus (<https://www.ttja.ee/et/toetus#taotlus>) ja võimaluse korral volitage sama taotlusega sideettevõtja Teie eest edasisi toiminguid tegema. See on kõige mugavam viis. Kui soovite ise toetuse taotlusega tegeleda, siis lisage taotlusele sideettevõtja pakkumus ning allkirjastage see koos toetuse taotlusega ja saatke toetus@ttja.ee.

Toetusega seotud kontaktid:

1. e-post toetus@ttja.ee
2. telefon +372 667 2073 (tööpäevadel, ajavahemikul 10.00-12.00)

Toetusprogrammi kinnitatud sideettevõtjad

Esmalt uurige, kas mõni allpool lisatud tabelis olev sideettevõtja pakub soovitud piirkonnas teenust ning küsige sideettevõtjalt liitumispakkumus. Tabelis on ainult seni toetusprogrammi lisatud ettevõtted ning see võib jooksvalt täiendada kuni 30.11.2020. TTJA on teavitatud kõiki Eesti sideettevõtteid nende võimalusest toetusprogrammis osaleda. Riik sinna sideettevõtteid ei määra, vaid ettevõtted osalevad vabatahtlikult.

Taotluse koostamine

Juhul, kui olete saanud sideettevõtjalt liitumispakkumuse, tuleb toetuse saamiseks täita taotluse vorm. Valige sobiv taotluse vorm (vt ka nõuandeid taotluse täitmisel):

1. Erasisiku taotlus
2. Ettevõtte taotlus

NB! Taotlus tuleb esitada koos sideettevõtja liitumispakkumusega!

Järgnevalt digiallkirjastage täidetud taotlus ja sideettevõtja liitumispakkumus DigiDoc rakendusega ning edastage allkirjastatud fail e-posti aadressile toetus@ttja.ee. Kui taotlust ei ole võimalik elektrooniliselt koostada, saate edastada omakäeliselt allkirjastatud taotluse ja liitumispakkumuse postiga Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti aadressile.

Nõuandeid taotluse täitmisel

PDF taotluse täitmisel palume kasutada rakendusi, mis võimaldavad printimise asemel salvestada täidetud vormi. Nt Google Chrome veebibrauser pakub küll salvestamise võimaluse, kuid ei salvesta taotlust täidetud väljadega. Sobivad rakendused on näiteks:

1. Adobe Acrobat Reader (Windows, Mac OS). Peale täitmist, salvestage taotlus arvutisse: File > Save (või Ctrl+S).
2. Microsoft Edge veebibrauser (Windows). Peale täitmist, salvestage taotlus arvutisse: taotluse peal parema klikiga menüü > Save as (või Ctrl+S).
3. Internet Explorer 11 veebibrauser (Windows). Peale täitmist, salvestage taotlus arvutisse: File > Save as... (või Ctrl+S).
4. Evince Document Viewer (Linux, sageli vaikimisi paigaldatud). Peale täitmist, salvestage taotlus arvutisse: File > Save a Copy... (või Ctrl+S).

Toetusprogrammi kinnitatud sideettevõtjad

Sideettevõtja	Registrikood	Tegevuspiirkond	e-post	Telefon	Aadress
OÜ Citynet	12814707	Harjumaa, Rae vald, Rae küla piirkond.	info@citynet.ee	5686 1634	Tulbi tee 6, Rae küla, Rae vald, Harjumaa
Kernel AS	10134411	Tartu-, Jõgeva- ja Valgamaa; Viljandimaa (Suislepa, Pikasilla). 4G lahendused üle Eesti.	info@kernel.ee	742 0234	Vanemuise 45, Tartu 51003
Networks OÜ	12693111	Lääne-Virumaa, Harjumaa.	info@vorgud.ee	512 6434	Mõndavere küla, Kadriina vald, Lääne-Virumaa 45222
OÜ ProDigi	11323723	Läänemaa (sh Vormsi saar, Ridala vald, Lihula vald, Hanila vald, Koonga vald). 4G lahendused üle Eesti.	info@prodigi.ee	528 9558	Ristiku 10-16, Lihula 90302
Rae võrgud OÜ	14749150	Harjumaa, Rae vald.	info@raevorgud.ee	5608 9986	Süüste tee 35-8, Tallinn 13414
OÜ SonicTest	10564531	Tartu-, Jõgeva-, Viljandi- ja Valga maakond.	sonicest@sonicest.ee	505 5961	Mukdeni tee 1, Laeva küla, Laeva vald, Tartumaa 60601

Valmistume ootamatusteks

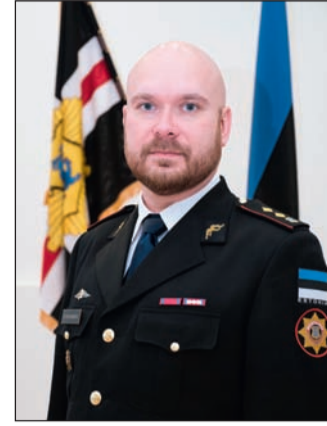
Tema: „No misasja te siin jälle jaurate oma varudega? Milleks mulle neid varusid vaja on. Kas ikkagi on sõda tulemas? Milleks selline trall jälle?“

Mina: „Ei tea me ühtegi sõda siiakanti tulemas. Küll aga on taas sügis käes. Ilmad lähevad külmemaks, tuuled tõusevad. Tormid tulevad. Elekter võib kaduda. Koroon... Tasub lihtsalt igaks elujuhtumiks valmis olla.“

See on üsna tavapärane vestlus, mis tekib üldjuhul siis, kui Päästeamet taas kampaaniat „Varu enne maru!“ alustab, või „Ole valmis!“ loosungitega kuskil välja ilmub. Tõsi, neid vestlusi on Eesti rahvaarvu juures ülivähe, aga üks põhjus võib olla ka selles, et igapähe meid kampaaniasõnum ei jõuagi. Aga küsimus iseenesest ei ole vale. Milleks me siis õigupoolest valmistume?

Kõige lihtsam oleks öelda – ootamatusteks. Me ei peagi asju nimetama alati kohutavate nimedega nagu kriis, hädaolukord, eriolukord jne. Ütleme lihtsalt – oleme valmis ootamatusteks. Ootamatult võivad meid tabada igasugu asjad, näiteks haigused, elektri- ja veekatkestused, või laguneb ainus toiduvalmistamise vahend elektripliit ära ja poed on veel mitu päeva kinni. Või on kogu meie rahatagavara pangakontol ja ühel heal päeval ei tööta kaardimaksed mitu päeva, mille eest me siis ostame?

Kõige lihtsam valem selliste ootamatustega toimetulekuks on olla valmis. Olla valmis vähemalt seitse päeva iseseisvalt hakkama saama. Tõsi, kui pliit on katki saame alati minna naabri juurde, kui too lähedal elab. Aga kui torm viib elektri, siis ei ole ka naabrist suurt kasu. Ehk veelkord see valem – ole valmis 7 päeva iseseisvalt hakkama saama, et sul

Viktor Saaremets

oleks kõik ellujäämiseks vajalik olemas ja suudad ilma mugavusteta endale ka meelepärast tegevust leida. Ning oluline on mees pidada ka seda, et mida suurem on kriis, seda kauem jõuab sinuni riigi, või omavalitsuse abi.

Üks olulisemaid muutujaid selles valemis on toit, vesi ja ravimid. Ilma nendeta ei jää inimene lihtsalt ellu. Jälgi ettevalmistusi tehes alati seda, et sul oleks kodus vähemalt nädala toiduvaru, piisav kogus vett (üks inimene vajab 3 liitrit vett ööpäevas, seega 21 liitrit nädalas) ja kui tarbid regulaarselt ravimeid, siis neidki võiks olla vähemalt nädalajagu alati olemas. Vett ei peagi alati kuskile kanistritega ladustama. Piisab, kui tead kust vett saab, juhul kui kraanist seda enam ei tule. Ja toitu ei pea samuti varuma kuhugi kasti – pigem võiks see varu olla samuti ringluses, et see ei aeguks. Lihtsalt paki makaronide asemel osta kaks, mõni konserv võiks alati olla varu ja kaua säilivaid toiduaineid samuti. Ja mõistagi osta ainult neid tooteid mida sa ka sööd – muidu on kriisi ajal masendus veelgi sügavam, kui pead neelama näiteks kassikonservi.

Eesti kliimas on kindlasti olulisel kohal ka toasoo. Olgu

siis tahkekütteil või gaasil töötav lahendus. Tegelikult saab väga lihtsate lahendustega kodus elementaarse sooja sees hoida, tuleb lihtsalt nippe teada. Ja tihti on nii, et need vahendid, mis elektrikatkestuse ajal sooja annavad, võimaldavad meil ka süüa teha. Seega kaks ühes lahendused on täiesti reaalsed.

Samuti oluline on läbi mõelda, kuidas oma lähedastega ühendust hoida ning kust hangite infot. Seda kõike olukorras, kus tavapärased sidekanalid ei pruugi enam toimida. Ja naabri tundmine on ainult kasuks. „Minu poolt kartul – naabri poolt porgand“ oleks imelihtne võimalus varuda erinevaid asju. Näiteks kevadise haiguspuhangu ajal, kui kõik oli kinni. Poodides ei saanud ju kaup otsa sellepärast, et kaup oleks otsas vaid sellepärast, et kõik läksid korraga poodi massiliselt varuma. Kui me varuksime koguaeg ja targalt, sellist olukorda ei tekiks.

Selle aasta lõpuks jõuab kõigi Eesti elanikke postkasti Päästeameti koostatud kriisideks valmisoleku juhise. Seal on väga lihtsad näpunäited, kuidas erinevates olukordades hakkama saada ja millele peaks siis iga tark kodanik mõtlema. Seniks aga ole valmis ootamatusteks. Ära ole valmis sellepärast, et keegi kuskil ütles nii. Ole valmis, sest nii on sulle endale ja su lähedastele turvaline. Sinu kodu on sinu kindlus ainult siis, kui sa teed endast selle jaoks kõik oleneva. Sest statistika näitab, et õnnetused juhtuvad kodus, juhtuvad ootamatult ja siis, kui me seda kõige vähem ootame ja selleks kõige vähem valmis oleme. Olge hoiatud ja olge valmis! Turvalisus algab sinust.

Viktor Saaremets

Päästeameti

Ennetustöö osakonna juhataja

Raamatukogust leiab avastamisrõõmu

7. oktoobril, kui Eesti oli üles kutsutud osalema üle-eestilisel täiskasvanuhariduse sündmusel „Õpitund“, kogunesid Häädemeeste valla raamatukogude töötajad Võiste Raamatukokku, et muuta sujuvamaks ülevallalist koostööd ja ühiselt arutleda raamatukogude rolli üle praegusel muutlikul ajal.

Häädemeeste vallas on 6 raamatukogu: Häädemeeste, Treimani, Uulu, Võiste, Massiaru ja peatselt alustab tööd Kabli Raamatukogu, nüüd juba laenuuspunktina.

Kõikides mainitud raamatukogudes ootavad innukaid lugejaid kirjandust kõrgelt hindavad töötajad, olles valmis leidma ja suunama huvipakkuvat infot ja kirjandust.

Sügisel oktoobrikuu päeval sai pikalt arutletud teemal, et raamatukogu mõiste on ajas muutunud. Arutelu tuli välja, et lisaks raamatute laenuusele on raamatukogu olnud juba pikalt näitusesaali, luuleõh-

Asjaosaliste õpitund. Aire Kallas-Maddison, Kai Ein, Evi Laarents, abivallavanem Helve Reisenbuk, Helje Pulk, Ülle Toomla, Mai Sepp. Foto: erakogust

tute, kirjanikega kohtumiste, ajaloo huviliste kokku tulemise jpm põhjusel kogukonna kogunemise paigaks. Viimastel aastatel on vast kõige uuenduslikumalt lisandunud avatud kontori roll, kus kaugtöö tegemiseks on leitud sobilik keskkond just raamatukogust.

Meie valla pea igal raamatukogul on oma FB lehekülg, kus oma tegemisi kajastatakse ja ka uute raamatute saabumisest märku antakse. Huvi korral

pane ennast õigesse kohta jälgijaks, et oluline info ei jääks märkamata.

Mis oleks veel toredam kui hämaratel sügisõhtutel, kui väljas vihma sabistab, teha tass kuuma teed, peita jalad sooja teki alla kamina kõrval ja võtta kätte üks põnev seiklusjutt või armastusromaan! Ilusat raamatuseisust jätku!

Aire Kallas-Maddison

Kultuurinõunik

Metsapoole Põhikool

Õpetajaks? Ei, mitte mingil juhul! Miks ka mitte!

Mõtteid 9. ja 8. klassi lastelt

Hiljuti tähistati meie koolis õpetajate päeva. Õpetajaametit said kogeda kõik üheksanda ja paar kaheksanda klassi õpilast.

Ka mina, 9. klassi poiss, sain pedagoogiametit proovida. Üldiselt läks päev hästi, sest kõik kuulasid sõna, tegid tööd ja julgusid abi küsida. Samas oli ka lõbus ja mulle tundus, et õpilasedki jäid rahule.

Siiski ei taha ma mingil juhul õpetajaks saada, sest arvan, et ei suudaks seda viremist ja häda välja kannatada. Üks päev on üks päev, aga ametina ma õpetajatööga küll hakkama ei saaks.

Õpetajate päevast sain veel teada, et klassis korra hoidmine ehk õpilaste käitumise kontrollimine on raskem, kui tundub.

Siiski arvan, et sain selle päeva hakkama. Aga õpetajaks saada ei taha ma mitte mingil juhul!

Endrik, 9. kl

....Meile anti paar päeva aega tundide ettevalmistamiseks. Sain anda kolm tundi eri klassidele. Esimest, matemaatikatundi, andsin neljandale

Tanja Mihhailova-Saar ja Mihkel Mattisen Metsapoolel. Foto: Heino Einaste

klassile. Kui sisse astusin, seisid kõik oma laudade kõrval püsti. See tundus küll päris veider, sest tavaliselt, kui klassi astun, ei tõuse keegi püsti. Igatahes läks tund väga kenasti korda: kõik töötasid hoolega kaasa. Võib-olla olid pisut liiga vaiksed, aga ega tunni ajal peagi ju juttu ajama....

See oli päris huvitav kogemus. Kas ma tahaksin õpetajaks saada? Ausalt öeldes olen sellele mõelnud. Kes teab, mis tulevik toob!

Meribel, 8. kl

...Hommikul kooli tulnud ja jope ära võtnud, kutsus õpe-

taja Järv mind endaga kaasa. Läksime saali, kus ta rääkis, et meie direktor ei saanud pühapäeva õhtul praamiga üle mere. Et oli õpetajate päev ja olin lubanud direktor olla, siis ta palus, et haaraksin kohe hommikust alates ohjad enda kätte. Ta soovitas, et võtaksin asja rahulikult, kuid sattusin siiski paanikasse.

Peas hakkasid liikuma igasugused mõtted: mida ma ütlen, kuidas seisan jne....

Kõigele lisaks oli vaja veel hoolitseda meie külaliste Tanja Mihhailova-Saare ja Mihkel Mattiseni eest....

Andero, 9. kl

Orioni tähetornis

Esmaspäeval, 12. oktoobril käisid Metsapoole kooli vanemate klasside õpilased Olustveres Orioni tähetornis.

Alguses, kui kohale jõudsime, rääkis giid tähetorni ajaloo. Sellest, kuidas see ehitati. Selgus, et tähetorn tehti endise silotorni sisse. Tähetorni ehitamine olevat võtnud kogu Oskar Noorkõivu pere vaba aja.

Oskar Noorkõiv, kes on ka füüsikaõpetaja, jutustas planeetidest, tähtedest ja planeetidevahelisest kaugusest. Pärast vaatasime videoid, milles näidati universumi ja koike, mis toimub planeetidega. Tähetorni 3. korrusel sai tutvuda kosmoseteemaliste piltidega.

Pärast väikest pausi hakkasime tegema katseid mehaanikast, elektrist, magnetismist...

Esimene, kõige meeldejäävam, oli elektrikatse. Pidime astuma metallplaadile, käe kuulile asetama ja pead raputama, et juuksed püsti tõuseksid. Pärast sõitsid poisid rattaga, et ise elektrit toota. Nii said nad näidata oma kiirust ja tugevust. Õpetajadki võtsid katsetest osa. See oli päris vahva.

Päev Orionis oli kõigile hariv ja õpetlik.

Annika, 7. kl

Õppeprogramm Orioni tähetornis. Fotod: Ants Järv

Tahkuranna kool

Meie tegemised oktoobris

2. oktoobril tähistasime õpetajate päeva. Mitu aastat on olnud viienda klassi õpilased abiks lasteaias, kuuenda klassi omad „töötavad“ koolimajas. Päris õpetajatele tehti väike kontsert, viktoriini ja sportmängud. Lisaks veel magus üllatus!

6. oktoobril oli meie koolis leivapäev. Huvijuht Teele mõtles lastele välja tegevused, maitsti hoolega leiba ja valiti lemmikleib.

8. oktoobril käisid II klassi lapsed naaberklassis, et esitada lühinäidendit „Siili keedupott“.

15. oktoobril oli meil külas jalgpallur Jalgpalliliidust. Mehine mees pani kõik palli taguma, tema tehtud mängud olid põnevad ja panid lapsed liikuma.

Samal päeval käisid II klassi lapsed

tutvumas uue noortekeskuse töötajaga.

16. oktoobril oli ettelugemise päev. Selle päeva teemaks oli legend. Väiksemad lugesid ette erinevaid legende, suuremad mõtlesid need ise välja ja kandsid teistele ette. Pärast seda päeva saime esimesele vaheajale minna.

Oktoobris on raamatukogupäevad ja sellepärast käisid II klassi õpilased külas raamatukogus ja jutustasid omaloeitud muinasjuttu. Loomulikult said nad valida uusi raamatuid. Lugemine loeb!

Tahkuranna koolipere

Fotod: Anu Alloja

HEI NOOR,
TULE KANDIDEERI

HÄÄDEMEESTE VALLA NOORTEVOLIKOKKU

23.-27. NOVEMBER 2020

Noortevolikogu on Häädemeeste Vallavolikogu juures tegutsev Häädemeeste noortest koosnev nõuandva õigusega osaluskogu, mis esindab Häädemeeste noorte huve.

Kandidaat (10-26-aastane noor) esitab 20. novembriks kandideerimisavalduse ja motivatsioonikirja valimiskomisjoni liikmele ühes piirkonnas.

Metsapoole piirkond (valitakse 3 esindajat) - valimiskast Metsapoole Põhikoolis 23.-27. nov (valimiskomisjoni liige Ants Järv).

Häädemeeste/Kabli piirkond (valitakse 5 esindajat) - valimiskast Häädemeeste Keskkoolis 23.-25. nov (valimiskomisjoni liige Heli Lank) ja Häädemeeste noortetoas 26.-27. nov (valimiskomisjoni liige Katriin Tammemägi).

Võiste/Tahkuranna piirkond (valitakse 3 esindajat) - valimiskast Tahkuranna Algkoolis 23.-25. nov (valimiskomisjoni liige Teele Tõnisson) ja Tahku Tares 26.-27. nov (valimiskomisjoni liige Anne Kalda).

Uulu piirkond (valitakse 5 esindajat) - valimiskast Tahkuranna Avatud Noortekeskuses 23.-24. nov (valimiskomisjoni liige Ege Altmart) ja Uulu Põhikoolis 25.-27. nov (valimiskomisjoni liige Ester Kose).

Hääletada saab (7-26-aastane) ühes piirkonnas antud piirkonna kandidaadi poolt ühe korra.

Tulemused avaldatakse valla kodulehel hiljemalt 4. detsembril.

Lisainformatsioon:
Egle Vutt (valimiskomisjoni liige) tel 58068636,
egle.vutt@haademeeste.ee

Uulu Põhikool

UULU PÕHIKOO

Oktoobrikuu Uulu Põhikoolis

Õppeaasta teine kuu oli Uulu Põhikoolis taas tegevusterohke. Koolielu oli tegus õppekäikude, võistluste, koolituste ja erinevate ürituste läbi.

Õpetegevus ja õppekäigud

* 1. oktoobril külastasid 4.-5. klassi õpilased KIK projekti raames Tallinna Loomaaeda.

* 9. oktoobril toimus ülekoolline e-õppepäev „Keskkond“, mille raames lahendasid õpilased erinevaid keskkonnateemalisi ülesandeid.

* 15. oktoobril toimus 2. klassi KIK õppekäik Pärnu Loodusmajja.

* 28. oktoobril toimus 8. ja 9. klassi õpilastele Tartu Ülikooli teaduskooli poolt läbi viidud füüsika I õpikoda.

Uulu Põhikoolis viiakse sellel aastal läbi Tartu Ülikooli teaduskooli poolt füüsika õpikojad, mis aitavad rikastada õppekava ja tugevdada kooli võimekust reaal- ja loodusteadustes. Pärnumaal toimuvad põhikooli füüsika õpikojad Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis ja Uulu Põhikoolis.

Üritused

* 1. oktoobril tähistasime koolis rahvusvahelist muusikapäeva *flashmobiga*. Tanel Tamm ja Rudolf Harald Kivi esitasid mõlemad laulu, mida nad saatsid ukulelel ning Evert Kose mängis muusikaklassis loo klaveril. Koolipere oli õpilaste esituse lummatud.

* 5. oktoobril toimus koolis õpetajate päev, mille jooksul olid traditsiooniliselt 9. klassi õpilased õpetajad. Eri-ise pärlina esietendus õpetajate päeval

õpilase Triinu Kirschbaumi lavastus „Kojujõudmine“.

* 6. oktoobil toimus virtuaalne Pärnumaa Noorte Inspiratsioonipäev. Meie noored võtsid sellest osa Tahkuranna Avatud Noortekeskuses. Õpilastest osalesid 7. kl - Romet Alviste, Elisabel Helstein, Jan Jonathan Jõesalu, Lisette Kunder, Erki Kuuse, Hannaliisa Peenoja, Mariann Rebane. 8. kl - Annika Absalon, Lisete Haljasoks, Aurelia Kaasik, Maarja Kõresaar, Kristo Lippmaa, Marcus Toomsalu, Hanno Valk. 9. kl - Anett Aedma, Getter Ennok, Angela Kaiste, Triinu Kirschbaum, Keiti Alexandra Lepik, Tanel Tamm.

* 14. oktoobril toimus Häädemeeste Muusikakooli poolt läbi viidud puhkpilliope tutvustustund, mille järgselt valisid mitmed õpilased puhkpillimängimise oma huviringiks.

* 14. oktoobril toimus klassihommik, mille korraldasid klassijuhataja Ly Soosaar ja õpetaja Egle Vutt.

* 15. oktoobril toimus 6. klassi õpilastele töötuba ning lastevanematele psühholoogi Julia Pavlova loeng.

* 16. oktoobril toimus põgenemistoas 9. klassi klassiõhtu.

* 23. oktoobril viidi õpetajatele läbi eksperimentaalne töötuba „Rõõmu ja energia ABC“.

* 27. oktoobril toimus 1. klassi klassihommik.

* 29.-30. oktoobril toimus programmi „Hooliv klass“ raames 6. klassi noortekoolitus.

Septembrikuu Tegijad on TV10 olümpiastarti vabariiklikel võistlustel 3. koha saavutanud võistkond. Pildil vasakult Lorette Viirmaa, Rudolf Harald Kivi, Caroly Kopelmaa

Septembrikuu Tegijad on TV10 olümpiastarti vabariiklikel võistlustel 3. koha saavutanud võistkond. Pildil vasakult Marten Saar ja Jass Harjaks (pildilt puudub Piia Karlotta Rand)

Septembrikuu Üllataja on Tanel Tamm, kes on vahetundidel koolipere oma ukulele mängimisega rõõmistanud. Fotod: kooli erakogust.

Spordivõistlused

* 6. oktoobril toimus Pärnus orienteerumisvõistlus. Meie koolist osalesid Jass Harjaks, Marten Saar, Hannes Valk, Romet Alviste, Evert Kose, Rudolf Harald Kivi, Hanno Valk, Janno Eeskivi, Kaarup Kask ja Tanel Tamm. Õpilasi juhendas Egert Miljan.

* 7. oktoobril toimus Sügiskross ja PTJ võistkondlik. Võistlustel osalesid 2. kl - Gregor Kopelmaa. 3. kl - Johannes Leidur, Rebeka Mäe, Anna-Liisa Mätas, Lisete Reier, Robin Pöder. 4. kl - Madleen Luik, Grete Pärnpuu, Ketu-Ketri Rütüti, Kennet Saar, Robin Värk, Kennerth Ööpik. 5. kl - Kerto

Jets, Saara-Sofia Jürgens, Karmen Kartau, Caroly Kopelmaa, Andro Türn, Tarmo Türn. 6. kl - Jass Harjaks, Piia Karlotta Rand, Mirjam Rohtoja, Marten Saar, Hannes Valk. 7. kl - Elisabel Helstein, Rebeka Nora Jürgens, Triinu Lumiste, Lorette Viirmaa. 8. kl - Rudolf Harald Kivi. 9. kl - Anett Aedma, Getter Ennok, Kaarup Kask, Keiti Alexandra Lepik, Tanel Tamm. Õpilasi juhendasid õpetajad Egert Miljan ja Kaja Stimmer.

Pendelteatejooksus saavutas võistkond I koha - võistkonda kuulusid: Anett Aedma, Getter Ennok, Jass Harjaks, Saara Sofia Jürgens,

Kaarup Kask, Rudolf Harald Kivi, Caroly Kopelmaa, Johannes Leidur, Triinu Lumiste, Anna-Liisa Mätas, Robin Pöder, Lisete Reier, Hannes Valk, Lorette Viirmaa ja Robin Värk.

8-9. klassi poiste 3x1000m krossiteatejooksus saavutati samuti I koht. Võistkonda kuulusid: Kaarup Kask, Rudolf Harald Kivi, Tanel Tamm.

4-5. klassi tüdrukute 3x500m krossiteatejooksus saavutati III koht. Võistkonda kuulusid: Madleen Luik, Grete Pärnpuu, Ketu-Ketri Rütüti.

Häädemeeste lasteaed

Häädemeeste lasteaia kahe vanema rühma vahvad toimetamised kolletamiskuul

Pääsulinnud

Rõõm on tõdeda, et sügisel alustasid 16 särasilmset last oma koolikis ettevalmistust meie lasteaia Pääsulinnu rühmas. Täna on erinevate liikumiste tulemusena väikesi pääsulinnukesi juba 17. Eks sügisel toimubki lindude ränne, nii ka meil.

Kuna pääsulinnud on väikesed rändlinnud, tekkis meilgi soov veidi seigelda ja vaadata, kuidas hilised rändajad lõunamaadele suuna võtavad ja nad ka isiklikult teele saata. 14. oktoobri hommikul võtsimegi lastega ette bussisõidu Kablisse, kus külastasime sealset linnujaama. Huvitav oli kuulata ornitoloogi juttu lindude rändest ja nende rõngastamisest. Vaatamata ootamatult

Lapsed Kabli linnujaamas. Foto: Gea Blond

Kai lugese Astrid Lindgreni jutu „Pipi läheb kooli“. See oli muidugi kavalalt valitud lugu, mis pani lapsi veel rohkem koolimineku ootama. Nad usuvad nüüd, et peale õppimise juhtub koolis veel nii mõndagi põnevat, mis on tegelikult ka tõsi.

Palju elevust ja positiivset rahuust ootas meid ees 28. oktoobril, kui suundusime, ümbrikud näpus, Häädemeeste postkontoris, et isadele peokutse koju saata. Aadressi ja kutse kirjutamine nõudis lastelt palju keskendumist ja oli kohati ka mõne jaoks veidike raske. Kuid kogu see pingutus tasus ennast kuhjaga ära, kui nägin sära laste silmis ja seda uhket tunnet, mida nad tundsid, kui enda kirjutatud kirja oma käega postkasti panna said. Edasi jäi meil vaid põnevusega oodata, millal kirjad isadele kohale jõuavad.

Siinkohal kasutan võimalust ja tänan postiljoni, kes ka vales aadressiga kirja õigele inimesele kohale toimetab. Kusagil suures linnas poleks seda vist küll juhtunud.

Küll on hää elada Häädemeestel!
Pääsulinnu rühma õpetaja Gea Blond

Naerulinnud

Naerulinnu rühma õppekäik Kabli linnujaama toimus imelisel sügisepäeval. Reisi olime ette võtnud laste soovil, kes kõik on käinud Kabli rannas aga nüüd tahtsid teada, mis

võrgud ja püüisid sinna tekkinud on.

Linde tutvustas ja tööst linnujaamas rääkis meile ornitoloog Jaak Tammekänd. Nägime ja saime katsuda Euroopa kõige väiksemat lindu põialpoissi. Porri eest meid aga hoiatati, kuna tema võib nokaga lüüa.

Väga põnev oli vaadata, kuidas terve puuritais sabaühenduse sai jala ümber märgistusega rõnga. Kõik olid rõõmsad, kui linnud vurinal loodusesse lendasid.

Naerulinnude reis Kablisse sai teoks tänu lastevanematele, kes meid kogu varustusega sinna sõidutasid.

05.-09. oktoobrini toiminud leivanädalal õppisid lapsed ise leivale

erinevaid maitseid andma. Maitsetasime leiba soola ja küüslauguga, suhkru ja kaneeliga. Proovisime leiba ka kuivatada, et kasulikku toitu mitte ära visata. Kõige paremini maitse aga Gerda ja Älise kodus küpsetatud leib.

Ettelugemispäev venis meil lausa nädalapikkuseks. Esmalt lugese lastele õpetaja abi Älis tore loo sõpradest ja sõprusest. Juttu oli kuulama tulnud ka Sõber Karu, kes teab sõbraks olemisest kõike.

Kui põnev oli aga raamatukogu töötaja Kai jutt, räägib enda eest tehtud foto kuulajatest.

Naerulinnu rühma õpetaja Marika Luik

Lapsed isadepäevapeo kutseid postitamas. Foto: Gea Blond

tulnud külmale, oli meil ikkagi võimalus lähemalt uurida linnujaama vapilindu tihast, kelle sugu nüüd hästi määrata oskame. Veel tutvusime porriga ning ka rootsisitaajaga, kelle kaunis laul meid tagasiteel saatis. See oli tore ja teistmoodi lasteaia päev, kus suurema osa hommikupoolsest õppimisest ajast veetsime tarkusi omandades õues.

20. oktoobril toimus ettelugemispäev, kus Päikesekildude rühma õpetaja

Lapsed ettelugemispäeval Häädemeeste raamatukogus. Foto: Marika Luik

Uulu lasteaed

Oktoobrikuu Uulu Lasteaia

Üle aasade sügis astus, roostes võti tal rinnataskus. Suve ukseid ta keeras lukku, konna jäi uniseks, siil jäi tukku.

(Helgi Muller)

Uulu lasteaia jaoks on oktoobrikuu Lasteaia sünnikuu. Lasteaed sai 16- aastaseks. Et me ikka edaspidi ka terved ja rõõmsad oleksime, selleks otsustasime pidada pidu rühmade kaupa. Mesimummi rühma lapsed käisid külas Kevini kodus. Koos

ses Tipu Looduskoolis, kus tutvuti tiigielu saladustega. Meisterdati putukaid ja lõpuks peeti ka väike piknik. Liblika rühma lapsed, käies sügisega ühte sammu, uurisid puid ja põõsaid lasteaia ümbruses, seeni ning lehvisid ka rändlindudele. Uued teadmised ja tähelepanekud jõudsid ka läbi kunstitööde rühma seinale. Sipelga rühma lapsed on olnud väga terved ja tragid lasteaia käijad. Nii ongi hea

dusel „Vahtramäe Emil“. Paljudele lastele oli see esimene suurem teatrikülastus. Sai palju nalja.

Ametite nädalal tutvusid Mesimummid maja perenaise tööga, proovisid ka ise, kuidas käib tolmuimejaga ja põrandamopiga puhtuse loomine. Pesutoas oli huvitavaid masinaid, mille abil hoitakse korras laste voodipesud ja käterätid, erilise huvi objekt oli kalander. Käidi uurimas, mis tööd teeb meie majas õppealajuhataja, kes tegi lastele ka väikese teadmiste kontrolli. Majahoidjal käidi abiks lehtede riisumisel. Jaanimardikad osalesid rühmas erinevates ametites ning vestlesid toidu teekonnast lauale. Koos külastati jõusaali. Igapäevase jooksivad lapsed õues ühe „terviseringi“.

Oktoobri viimasel nädalal uurisid Mesimummid erinevaid tundeid ja emotsioone, et osata neid enda ja kaaslaste juures märgata.

Liblikate sünnipäevapeol

küpsetati vorstikesi ja vahu-komme, maiustati sünnipäevakringliga. Kevini isaga sai ette võetud väike metsaretk. See oli vahva üritus. Lepatriinud kaunistasid oma rühma õhupallide ja meisterdustega, hullasid lõbusalt koos kauni sügisega pargilehtedes. Jaanimardikad tähistasid Lasteaia sünnipäeva erinevates kostüümides. Kostüümivalikus osalesid lapsed ise. Liblika rühma lapsed mängisid Lasteaia saalis laulumänge ja laulsid sünnipäevalaulu. Pidu lõppes kringli söömisega.

Oktoober on olnud soojusküllane ja soosinud laste terve olemist. Jaanimardikad on võtnud ette jalutuskäike ja avastanud palju uut ja huvitavat, mida loodus lahkelt pakub. Mesimummi rühma lapsed käisid oktoobri algu-

Fotod: lasteaia fotokogust

koos õppida uusi sõnu ja mänge. Põnevaks tegevuseks oli kõrvitsatest laternate meisterdamine. Lapsed aitasid hoolega kõrvitsaid tühjendada ja seemneid sorteerida. Väga hästi maitses ka toores kõrvits.

Lepatriinud ja Mesimummid käisid ühiselt Pärnu Kontserdimajas vahval eten-

Kuigi ilmad on veel soojad, on tunda, et loodus valmistub talve vastuvõtuks. Püüame olla terved ja käia õues iga ilmaga, sest ei ole halba ilma kui on õige riietus.

Kaunist sügise jätku soovides
Uulu Lasteaia pere

Sügis Häädemeeste Seltsimajas

Sügis on kostitanud meid ilusate ilmade ja värvidega ning seltsimajas on toimunud sel ajal mitmeid vahvaid sündmusi nii suurtele kui väikestele. Septembri teisel pühapäeval on meil traditsiooniks saanud tähistada vanavanemate päeva teatrietendusega. Sel aastal olime külla kutsunud Miksteatri südamliku etendusega „Pöialpoiss Nils Karlsson“. Tegemist oli väga efektselt lavastatud etendusega, kus sai nii naerda kui nutta ning mis läks südmesse nii suurtele kui väikestele.

Paar nädalat hiljem osales Häädemeeste vald Maal elamise päeva aktsioonis ning selle raames toimus seltsimajas sügislaul. Müügil oli lai valik kohalikku toodangut pärnaõitest sepistatud ahjuroopideni. Laada külalistel oli võimalik

õdusat olemist nautida kohvikus ja osa saada Häädemeeste Huviteatri lavastusest „...Minu ema ema olli minu emale seda kõnelnu“. Sel aastal saime, tänu suurepärasele koostöökokkuleppele ilmtaadiga, terve päev nautida suviselt sooja ilma.

Oktoobri teisel esmaspäeval toimus viimaks ka mälumängu 19/20 hooaja finaalmäng, kus tihedas konkurentsisis selgitasime välja üldvõitja. Sel korral võidutses Uulu meeskond. Mälumängu turniiriga jätkame ka edaspidi ning mängud toimuvad iga kuu kolmandal esmaspäeval. Oodatud on nii uued kui vanad võistkonnad.

Oktoobris tähistasime Häädemeeste noortetoa kahe aastaseks saamist sünnipäevapeoga. Selleks puhuks olid noored ette valmistanud lõbusad eeskavad, mida siis publikule esitleti.

Külla olime kutsunud ka Jaanus Saksi, kes jagas noortele näpunäiteid räpürimi kirjutamisel. Suur rõõm oli näha seda, et meie noored on väga loovad, andekad ja julged esinejad.

Sel sügisel sai seltsimaja endale ka suure kinoekraani ning nüüd on siinsed kinoõhtud veelgi nauditavamad. Oktoobris saime, tänu Viljari abistavale käele, seltsimaja

ekraanil näha Soome-Eesti koostööprojektina valminud filmi „Viimased“ ning Eesti esimest spioonipõnevikku „O2“. Soovitame teil silma peal hoida reklaamil Facebookis ja aleviku infostendidel, et mitte tulevaid filmiõhtuid maha magada.

Aigi Treumuth
Häädemeeste Huvikeskuse juhataja

Tahkuranna lasteaed

Kolletamiskuu uudised Tahkuranna lasteaia

Oktoobrikuu esimesel reedel tähistasime õpetajapäeva. Rühmades olid sel päeval õpetajateks Tahkuranna kooli 5. klassi õpilased.

3. oktoobril kogunes lasteaia õuele palju usinaid inimesi labidate, harjade, traktori ja ATV-ga. Talgupäeva käigus vahetati liiv liivakastides, keldriruumist tassiti välja märg sete ja korras-tati õueala. Lisaks sai kaevatud ja liivaga täidetud uus kaugushüppekast ning üks kelgumäe külge pisut laugemaks kujundatud. Suur, suur tänu kõigile abilistele!

Leivanädalal harjutasid Päikesekiired tikuvõileibade valmistamist ja Rannakarbid leivategu taigna tegemisest küpsetamiseni. Isetehtud leivapalad maitsesid magusasti.

Rannakarbid läbisid koolitusprogrammi „Tulest targem!“. Häädemeeste Päästekomando rõõmsameelsed ja vaprad päästjad jagasid lastele õpetussõnu, tutvustasid päästjate töövahendeid ja lubasid piiluda ka päästeauto kabiini. Oli põnev ja hariv päev. Täname neid südamest!

Ettelugemispäeva tähistasime ikka oma maja raamatukogus

alati rõõmsa ja lahke tädi Ülles juures, kes luges meile seekord rahvajuttu puudest. Päikesekiired esitasid omalt poolt lõbusa käemängu. Põnevaid raamatuid ja mängu uurides möödus aeg imeruttu.

Rannakarbid alustasid Suukooli projektiga „Hammas vajab hoolitsust“. Kõrvitsaprojektile pani punkti loomaia tänukiri.

Lõbusat novembrit!

Tahkuranna lasteaia pere

Tulest targem. Foto: Maike Lääne

Talgud. Foto: Kerli Öismets

Leivategu. Foto: Teevi Leppik

▲ Miksteatri etendus Pöialpoiss Nils Karlsson.

▼ Häädemeeste Seltsimaja sügislaul

► Mälumängu turniiri võitjad Uulukad, koos eelmise hooaja küsimuste koostaja Viktor Koobiga. Fotod: Aigi Treumuth

Ingerimaa kaunid pühapaigad

Oktoobrikuus tähistasime selle aasta hõimupäevi Eesti arstiteadlase Maie Ojamaa fotonäitusega „Ingerimaa kaunid pühapaigad” Häädemeeste raamatukogus.

Mõned aastad tagasi otsustas ingeri juurtega Maie Ojamaa käia läbi Ingerimaa vanad kirikuasemed, olemasolevad ja taastatud kirikud, vanad kalmistud ja kindlused. Nii valmiski selliste juurte otsimise reisidest silmaringi avardav fotonäitus.

Näitust täiendab hõimurahvaste autoreid ja kirjandust tutvustav raamatukogu väljapanek.

Hõimukuu tähistamine on sugulasrahvaste tutvustamisel väga oluline kultuurikoostöö sümbol. Toimus akadeemilises võtmes Ingerimaa, aja- ja kultuurilugu tutvustav loeng Eesti Akadeemilise Ingerimaa Seltsi juhatuse esimehe Taisto Raudalaineni eestvõtmisel. Oli väga hariv, huvitav ja uusi teadmisi ja avastusi pakkuv kohtumine.

Häädemeeste Raamatukogu külalised näituse avamisel. Foto: Jüri Kormik

Näitust saab Häädemeeste Raamatukogus külastada detsembrikuu lõpuni.

Mai Sepp
Häädemeeste
Raamatukogu direktor

RAAMATUKOGU-
PÄEVAD
20.-30.10.2020

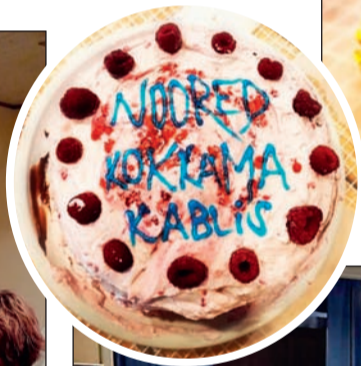

Kabli seltsimajas

Sooja ja hubase Kabli Seltsimaja akendes säravad jälle tuled. Alates oktoobrikuust on seltsimaja tegus olnud noorte tegevuste ja samuti ka täiskasvanute ringidega. Üsna pea on võimalik seltsimaja teisel korrusel kasutada avalikku internetipunkti.

Alates uuest aastast tekib võimalus käia raamatukogu raamatuid laenu- tamas/vahetamas. Tööd hakkab korraldama Häädemeeste Raamatukogu.

Olga Männik
Kabli seltsimaja nimel

Uulu mõisa radadel

29. septembril kogunesid Häädemeeste ajaloo entusiastlikumad talletajad kokku Uulu, et Uulu mõisa elava leksikoni Henn Saare juhtimisel ühiselt võta ette põnev retk minevikku – Uulu mõisa algusaastatesse ja Uulu mõisa öitseaega.

Me oleme harjunud käima Uulu pargis aga kui paljud meist teavad, kellele me peame olema tänulikud, et selline suurepärane lossipark üldse loodi. Kui palju vaeva nähti Uulu kanali kaevamiseks. Millised juured ja ajalugu on Uuluga seotud. Kui paljud teadvustavad, et vallamaja/ kultuuri- ja spordikeskus on ehitatud kohale, kus asus kunagi suurejooneline loss. Kui paljudes kohalikes majades või majaplatsidel võib leida

neidsamu telliskive, mis lossi lammutamisest laiali viidi.

Oma meenutustega läksime tagasi lausa 16. sajandi algusesse. Keskajal kuulus mõis Schultzedele ja Stollerkampfidele. Hiljem oli ta riigimõis, kuni Vene keiser Paul I kinkis 1799. aastal mõisa von Campenhausenitele. Alates 1846. aastast oli mõis Staël von Holsteinide aadliperekonna omanduses, kes ehitasid mõisasüdame esinduslikuna ka välja. Suur ja esinduslik neorenessanss-stiilis peahoone püstitati mõisa 1850tel aastatel. Sellele lisandunud arvukad kõrvalhooned tegid mõisast Pärnu ümbruse esinduslikuma kompleksi. Mõisa viimane omanik enne 1919. aasta võõrandamist oli Alexander Baron Staël von Holstein.

Uulu mõisa radadel Kaire Käära, Tiiu Pukk, Ants Link, Maarika Peterson, Henn Saar ja Artur Taluste. Foto: Aire Kallas-Maddison

Häädemeeste rühma kodutütarde ja noorkotkaste tegemised

“Pühapäeval, 25. oktoobril korraldati Kaitseliidu Pärnumaa maleva Korbe malevkonna poolt Kikepera harjutusväljal laskevõistlused ja sel korral osalesid seal ka meie noorkotkad ning kodutütred! Kodutütarde arvestuses jagunes esikolmik järgnevalt: “

- I koht - Anita-Ly Laan (69 p)
- II koht - Lisete Nepste (60 p) (Metsapoole põhikoolist)
- III koht - Elis Kristen Vaher (54 p)

“22. oktoobril avanes aktiivsematele Häädemeeste noorkotkastele ja kodutütardele võimalus külastada Proto Avastustehast. Isamaalise Hariduse programmile kirjutatud projektist tuli rahastus.

Hommik algas väljasõiduga 0830 Tallinna suunas. Protosse jõudes ootas meid giid, kes tutvustas Proto Avastustehase ajalugu ja kes olid Emanuel Nobel (Alfred Nobeli vennapoeg) ja Arthur Lessner ning nende tegevustest.

Noored kotkad ja kodutütred said läbi virtuaalmaailma rännata ajas tagasi ja kogeda 20. sajandi tehnikat. Põnevate avastuste vahele pakkus Proto kohvik kosutavat lõunat ning seiklus sai taas jätkuda. Päev oli täis teadmisi, proovile panekuid ja põnevaid avastusi nii noortele, kui ka juhendajatele.”

Olga Männik

Häädemeeste rühma kodutütarde ja noorkotkaste rühmaapealik

Tunnustus

ETKA Andras kutsus 7. oktoobril osalema õpitunnis üle Eesti. Õpitund avas 23. täiskasvanud õppija nädala. Õpitunnis osales 144 meeskonda. Ka meie vallas oli toredaid seltskondi osalemas. Kõigi osalejate vahel loositi välja auhindu. Meenevariatsiooni “Õnneks on vaja õppida” kingikoti võitsid meie

vallast Häädemeeste Väärikad paberist lillede ja puude meisterdamisega hooldekodule ja Häädemeeste Muuseumis tegutseva KKS Rääk kaitsemaskide õmblemise õpitoaga. Palju õnne võitjatele ja suured tänud osalemast.

Aire Kallas-Maddison

Häädemeeste valla

KULTUURI ÜMARLAUD

KUHU LIIGUB

HÄÄDEMEESTE VALLA

KULTUURIELU

Külalusteskeskuses Tahku Tare
3. detsembril 2020 kell 16.00

Osalemissoov registreerida aadressil aire.kallasmaddison@haademeeste.ee või tel 53585406

Aire Kallas-Maddison

Meenutame ajalugu

Poed Uulus

Kolhooside eelset aega Uulu poes ma ei mäleta, minu vanemad olid kalurid ja kala riigile andmise eest anti neile toidutalonge. Neid oli meil rullide kaupa, kalurite pood oli Raekülas praeguse poe kõrval olevas puitmajas. Talonge võis ju olla, aga see ei tähendanud veel, et sa kaupa saad, ema juttudest on mul meeles see, kui ükskord oli seal poes ilusat loomaliha, paar päeva varem oli Väikse Tautsi sälg auto alla jäänud ja emal oli kahtlane tunne, et see võis olla selle sälu liha, hobuse-liha ju ei söödud. Ema siiski tõi tüki ja keetis suppi, tema ise seda suppi ei söönud. Teine kord sai ta suhkru talongide eest terve kasti lahtiseid padjakese komme, ema võttis kasti kaenlasse ja läks turule neid müüma et raha saada. Keegi kutsus miilitsa ja pärast jaoskonnas seletuskirja kirjutamist läks ta turule tagasi.

Uulu poega oli nii palju pistmist, et normi munad tulid sinna viia, ilmselt ka liha, nahad, võib olla ka vill. Esimene müüja keda mina mäletan Uulu poest olid Herman ja Linda Tamm. Herman oli juhataja ja Linda müüja. Poodi siseneti maja otsas olevast uksest, ees oli väike juurde ehitatud esik. Kaupluses oli 2 ruumi, esimeses olid toidukaubad ja tagumises tööstuskaubad. Milli-

seid tööstuskaupu pood müüs enam ei mäleta, küll aga mäletan et seal oli pesu ja kangaid. Selles ruumis oli ka luuk, mille kaudu müüdi pidudele viina. Toidukaupadest ma mäletan ainult dropsi ja padjakese komme. Esimest korda müüdi seal minu mäletamist mööda leiba alles pärast Stalini surma. Kaupluse vastas oli suur kuur, kunagi võis see olla ka magasi ait, ruumid olid suured, puhtad ja heas korras. Kuidas seal säilitati riknevat toidukaupa ma öelda ei oska. Seal võeti vastu normiks viidud toidukaupa, piim viidi meiereisse, kuna suvel sigu ei tapetud, siis viidi liha külmal ajal. Kui peres peeti 2 siga, siis 1 tuli normi viia, oli võimalus viia 1/2 ja 1/2, kui oli peres 1 siga, siis pool tuli normiks viia. Beria valitsemise ajal tuli ka sea nahk normiks viia. Töenäoliselt oli seal müügiks ka mingisugust ehituskaupa nt. naelad ja muu taoline. Eks sõjajärgsel ajal oli kaupmehel igasuguseid võimalusi spekuloida, olenes sellest milliseid tutvusi linnas oli. Autosid oli ainult üksikuid. Mul on meeles, et enne arreteerimist tõi Herman meile naiste jalgratta, minu meelest oli see Diamant, naiste ratas, ilma pulgata, tagumisel rattal oli võrk, et riided kodarate vahele ei läheks.

Väga hea ja kerge ratas oli see. Herman arreteeriti puudujärgi pärast kas samal päeval või päev hiljem. Kes järgmiseks kaupmeheks tuli ei ole meeles, küll aga mäletan, et oli jälle abielupaar. Hrustšovi ajal kaotati riiginormid ära ja igasugust toidukaupa hakkas ETKVL süsteem ostma, nii saadi raha. Kõik maa-kauplused olid ETKVL-i omad. (Eesti Tarbijate Kooperatiivide Liit) Tasapisi hakkas raha liikuma nii majandites kui ka inimeste taskutes. Maainimestel oli võimalus oma toodangut realiseerida turul ja ETKVL süsteemile. Uulu kauplus jäi väikeseks ja ETKVL hakkas Uulu ehitama uut kauplust. Kartused tulid pärast Siberit Uulu poodi müüjateks, siis kaubeldi veel vanas poes. Töenäoliselt oli see Metsmajand, kes ehitas Uulu kanali suudmesse kämpingu, see oli jälle väga uudis. Kämpingus peatus väga palju Venemaa turiste, kes külastasid Baltimaid. Nende kaubaga varustamiseks pandi püsti kergehitis suviseks kauplemiseks. See oli väga hästi varustatud toidukaupadega. Kõige enam sealsetest kaupadest on meelde jäänud Juubeli sai, magus ja pehme.

Velli Pill

Karu talu, Mereküla

Kaubandusest Uulus

Ajalooklubi „Ajaradadel“ sügisene näitus Uulu raamatukogus on pühendatud Uulu piirkonna kauplustele. Näitusel on pilte erakogudest. Paraku on puudu meie piirkonna olulise suvekaubanduse kiosk „Mare“ pildid. Kui kellelgi on

fotosid Uulu laadest, toidukioskist või teistest toidukaubandusega seotud ettevõtetest ja müüjatest, siis oleksime tänulikud, kui usaldate need meie näitusele.

Jõulunäitus Uulu raamatukogus on seekord valguseteemaline.

Ootame näitusele erinevaid küünlaid, laternaid ja küünlajalgu läbi aegade.

Ootame kõiki näitust vaatama!

Terje Pill

Ajalooklubi „Ajaradadel“

Kuidas vanal ajal „Mare“ kioskis käidi

Minu kooliaja (1978-1985) suved möödusid Merekülas vanaema juures. Üheks igapäevaseks kohustuseks oli käia „poes“ leiba-saia ostmas. Pood oli väga peen sõna meie küla suvekioski kohta. Kuid valik andis silmad ette paljudele tolle aja kauplustele. Valik oli hea. Seal müüdi kõike: leiba-saia (Kilingi-Nõmme leivatööstusest), vorsti, juustu, maiustusi, õlut, limonaadi, päevituskreemi, ujumisriideid, rannaplatüsid. Kõike eluks vajalikku. Puhkajatele oluline kaubaartikkel olid kaugekõne talongid.

Poeskäik algas päeval aknast vaadates, millal leivaauto maanteelt kämpingu poole keerab. Siis tuli võtta raha, kotid ja jalgratas ning liikuda vanatädi juurde. Tema andis oma ostusoovid ja raha. Seejärel tuli võtta sisse koht järjekorras. Kioski taga oli suur toomingas. Kui marjad olid valmis möödus ootamine kiiremini. Muul ajal tuli igavleda ja külajutte kuulata.

Jalgsi oli oluliselt lihtsam külavahel liikuda. Kioski kõrval oli suur liivauk, millest ratta läbilükkamine oli päris keeruline. Enamasti turnisime Pajumaa Maie maja seinale äärest kõvemata riba pidi. Kuid tagasi minnes olid kotid nii rasked, et vanaema soovitas ikka radata kasutada kottide hoiukohana.

Kui siis kioskis lõuna lõppes ja luuk avati rivistus kogu järjekord täpselt selles järjekorras nagu me tulnud olime. Tolle aja rahvas pidas järjekorras lugu. Kioski ees oli 2 astet platvormi. Kioski taga oli kivi, mille peal kogunesid kohalikud mehed oma jutte rääkima. Omaette teema on koerad. Kohalikud käisid ikka koos koertega poes. Inimesed suhtlesid ja koerad suhtlesid. Harvadel juhtudel läksid koerte jutud tõsiseks ja siis tuli neid lahutada. Ilmselt juhtus ka meestel nii. Vahetevahel.

Mida ma siis ostsin: pehmet leiba (inimestele) ja eilset leiba (loomadele), juustu, „Kevadine“ vorst („Lastevorst“

ja „Doktorivorst“ kadusid aja jooksul minule ning „Otdelnaja“ või „Lemmik“ vanaemale (seal olid pekitükid sees), „Juubeli“ saia, võid, „Maksavorsti“, „koeravorsti“ koerale (madalama kategooria maksavorst – tegelikult oli päris hea vorst), kui tavalist vorsti ei olnud, siis suitsuvorsti (seda oli peaaegu alati), kommi ja küpsist. Kuna puudusid külmutuskaardid, siis jäätist oli haruharva. Kui olid õnnepäevad ja jäätist oli toodud, siis pidin seda alati ostma. Vahel tahtis vanaema, et ma juurde toaksin. Kuid see oli päris ebameeldiv, sest selleks ajaks oli jäätis külmikus pooleldi sulanud ja läbi küla kõndida tilkuva jäätisega ei olnud just meeldiv. Enamasti oli jäätis „Regatt“.

„Juubeli“ sai oli parim. Soe, pehme ja lõhnastriitli tüüpi sai. Kuumade ilmaga ei tahtnud vanaema süüa teha ning lõunasöök oligi siis soe ja pehme leib natuke sulava võiga, pehme „Juubeli“ sai või striitli ning külm piim.

„Mares“ oli omamoodi lõhn. Kui ma mõtlen ajas tagasi, siis esmalt meenubki just see sooja leiva-saia lõhn segatuna teiste lõhnade seguga.

Suurem kauplus asus Uulus. Sinna minek oli juba sündmus. Uulu tundus nii kaugel, et selleks tuli auto välja ajada. Seal oli tööline maapood. Seal oli tõesti kõike. Mäletan suuri kangarulle poe taganurgas, kummikuid, ämbreid. Toidukaup kadus selle vajaliku kraami varju nii, et ei meenuki, mida me seal ostime.

Mitmel aastal elustas Uulu kandi kaubandust Pärnu linna suvela. Meie küla elanikel olid parimad kohad. Mitu päeva varem toodi putkad kohale, kaubad rivistati üles. Kui laat ametlikult pihta hakkas, oli kohalikel juba teada kus ja mida võib saada.

Terje Pill

Karu talu, Mereküla

Akuga aiatööriistadega saab hakkama igaüks

„Ootamatu põristamine pühapäeva hommikul võib segada kogu naabruskonna und,“ teab Eero omast kogemusest. „Kui aga küttepuud vajavad saagimist ja muru niitmist, ei ole alati võimalik oma toimetusi edasi lükata. Õnneks on täna võimalik teha peaaegu kõiki aiatööid ka vaikselt, nii naabrite kui oma pere rahu rikkumata – piisab vaid sellest, kui kasutada bensiinimootoriga aiamasinat asemel akutoitel töötavaid masinaid,“ lisab Tanni kaupluse müügijuht Eero.

Puud saavad saetud ka naabrite rahu häirimata

Kui naabrid elavad üksteisele väga lähedal peetakse rahu ja vaikust väga oluliseks! Siis ei meeldi ühelegi naabrile, kui keegi teeb bensiinimootoriga masinaga hommikul vara või õhtul hilja kõva lärmi. Tiheasustusega aladele sobivad paremini akutoitel töötavad, millelgi saab oma tööd vaikselt ära teha kasvõi kohe varavalges. Nii võid nädalavahetusel sõdamerahuga puid teha täpselt siis, kui sulle paremini sobib.

Järjest enam oodatakse vai-

kust ka professionaalsetelt haljastajatelt, kes hoiavad korras avalikku ruumi, näiteks erinevaid parke. Mitmed haljastusteenuste pakkujad on läinud üle vaiksetele akul töötavatele masinatele: näiteks Kadrioru park kasutab oma töös akutooteid, et ümbruskonna inimeste rahu mitte häirida.

Säästab tervist ja loodust

Loomulikult on oluline ka tööriistade kasutamisest tekkiv mõju enda tervisele ja keskkonnale. Mitmeid bensiinimootoriga tööriistadest kasutades jõuavad bensiinipõlemise jäägid tööriista kasutaja hingamisteedesse ning mõjutavad tema üldist enesetunnet ja edasist tervist. Samuti jõuavad bensiinipõlemise jäägid ka keskkonda, saastades seda.

Bensiinimootoriga töötavate masinate eest peab ka oluliselt rohkem hoolitsema. Olenevalt konkreetsest tootest ja selle kasutamise intensiivsusest, tuleb nende mootorit hooldada vähemalt ühe korra hooaja jooksul. Tavaline mootorihoolitus hõlmab õli vahetamist ning olenevalt

tootest ka kütuse ja süüteküünlade vahetust. Akumasinatel on kuluvaid osasid tunduvalt vähem ja seetõttu jäävad nende puhul sellised hooldustööd ära.

Isegi habras vanaema saab hakkama

Akumasinatega töötamine on kordades kergem (kaaluvad vähem!) ning nende käivitamine lihtsam kui bensiinimootoriga masinate puhul. Lihtsalt

paned laetud aku masinasse, vajutad nuppu ja masin juba töötab; ei mingit õli ega bensiiniga jäändamist.

Paljudele vanematele inimestele on olnud probleemiks bensiiniga töötava sae või muruniiduki käivitamine, sest nendega tuleb mõningal määral jõudu rakendada. Akutoodete puhul seda probleemi ei ole – akumasinad on ka kaalult nii kerged, et neid on lihtsam lükata või

kanda.

Kasutamine tasub kiiresti ära

Akutoodete kasutamine on palju kuluefektiivsem kui bensiinimootoriga masinatel! Näiteks 5Ah aku täis laadimine maksab orienteeruvalt 3 senti ning olenevalt konkreetsest akutootest on võimalik sellega töötada 30 minutit kuni 1 tund. Kütuse kulu on seega 3

kuni 6 senti tunnis.

Bensiinimootoriga kantav masin töötab ühe paagitäiega keskmiselt ühe tunni. Ühe kütusepaagi maht on keskmiselt 0,5 liitrit ehk kütuse kulu tunnis on ligi 60 senti. Akumasinast ostul tasub tehtud kulutus seega varsti ära.

Üks ja sama aku kogu akumasinapargile

Husqvarna akutoodete seeria kõik masinad toimivad ühesuguse akuga. See tähendab, et kui oled soetanud endale mitu erinevat Husqvarna akutoodet, ei ole sul vaja osta kõigile eraldi akut – sama aku sobitub kõigile!

„Põhimõtteliselt kogu aiatehnika on meil kaupluses olemas ka akutoodetena – trimmerid, lõikurid, saed, puhurid, muruniidukid. Tulge ja räägime kaupluses teema konkreetsemalt läbi,“ lõpetab Eero tänase jutu.

Tanni
kauplus

SPORT

Ammulaskmine

17. oktoobril toimusid Häädemeeste spordihoones Eesti sisemeistrivõistlused ammulaskmises. Selgusid 2020.a. meistrid, mis pidid esialgu toimuma juba märtsikuus. Lasti harjutust 18 m väikesesse lehte. Kokku 30+30 noolt.

Õhus oli ka üllatusi. Eesti naiste suveräänne liider Merike Kahk kaotas enne viimast seeriat Rita Rauale ühe silmaga, kuid viimane seeria pani kõik jälle paika. Merike Kahk, kes on tulnud aastatel 1980-2019 70 korda Eesti meistriks võitis oma 72. Eesti meistritiitli. Meestel vahetus Eesti sise-

meister, kes aastal 2020 on Häädemeeste AK esindaja Teet Tagapere.

Pilk protokoll: Mehed 1. Teet Tagapere (Häädemeeste AK) 555, 2. Margus Talimaa („Nool“) 552, 3. Kaido Pärnoja („Nool“) 547... 5. Ain Järvesaar (Häädemeeste AK) 538, 6. Kaido Kivi (Häädemeeste AK) 513. **Naised** 1. Merike Kahk („Nool“) 551, 2. Rita Raud („Nool“) 549, 3. Sale Leppik (Häädemeeste AK) 495 (8), 4. Maarika Atka (Häädemeeste AK) 495 (3). **Juuniorid** 1. Reio Rull („Nool“) 526, 2. Rihard Järvesaar 466 ja 3. Robert Jär-

vesaar 288 (mõlemad Häädemeeste AK). **Seniorid** 1. Arvi Eek (Silex) 534, 2. Jüri Kadastik (Järvamaa AK) 520, 3. Jury Revin (Silex) 420. **Keskaegne amb** 1. Tarmo Andrei (Silex) 499, 2. Meelis Pällo (Silex) 497, 3. Dmitry Saley (Silex) 405.

Aasta lõpuõhtul trahteris „Magic“ tunnistati 2020. a parimateks amburiteks naistest Merike Kahk, meestest Kaido Pärnoja, juunioridest Reio Rull ja senioridest Häädemeeste AK esindaja Aleksander Karama.

Aleksander Tõnis Joarand
Eesti Amburite Liidu president

Häädemeeste AK amburid Eesti sisemeistrivõistlustel. Foto: Mati Sereda

Meeste esikolmik: Margus Talimaa, Teet Tagapere, Kaido Pärnoja. Foto: Maarika Atka

Korvpall

3. oktoobril toimus Häädemeeste spordihoones XX Häädemeeste valla poolt ellu kutsutud korvpalliturniir Häädemeeste-Saarde-Paikuse võistkondade osalusel. Tavaliselt turniiril osalenud Salacgriva meeskonda asendas Paikuse võistkond. Esimesed kaks turniiri 2001. ja 2002. a toimusid Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses.

Avamängus võitis Häädemeeste meeskond koosseisus Janter Aniste, Mihkel Kärg, Hardi Paluots, Max Pärna, Tõnu Tamm, Kardo Sarapuu, Aleksander Jänes (treener Jüri Aniste) Paikuse meeskonna 102-61. Meie resultatiivsemad mängijad olid Janter Aniste 34p., Max Pärna 26p., Kardo Sarapuu 16p.

Teises mängus võitis Saarde vald Paikuse meeskonda 104-56. Otsustav mäng Häädemeeste ja Saarde vahel pidi otsustama esi- ja teise koha meeskonna. Avaveerandi võitis Saarde 23-8, kuid edaspidi mäng tasakaalustus ja Häädemeeste meeskond haaras viimasel 10 minutil juhtohjad. Mängu lõpusireen kuulutas Häädemeeste võitu 76-68 ja üldvõitu. Meie poolt viskas korve kõige rohkem Janter Aniste 27p., Max Pärna 26p., Mihkel Kärg 8p., Aleksander Jänes 7p.

Võistkondade parimateks mängijateks tunnustati Saardel Andrus Teearu, Paikusel Jaan Indres ja Häädemeestel Janter Aniste.

Mänge aitasid vilistada

Aivar Palu ja Ranno Tohver. 2021. a kevadel kohtutakse taas Häädemeestel

Aleksander Tõnis Joarand

Võistluste võistkondade parimad mängijad: Jaan Indres, Janter Aniste, Andrus Teearu. Foto: Indrek-Jürgen Attim

Korvpalliturniirist osavõtnud meeskondade mängijad. Foto Indrek-Jürgen Attim

Sangpommi- ja sulgpalli-sport

10. oktoobril toimusid Järvamaal Albu Rahvamajas XXVI Indrek Liiva mälestusvõistlused koos Järvamaa lahtiste meistrivõistlustega sangpommispordis.

Meeste -85kg kehakaalus võitis Siim Marjamägi, kes tõukas 32kg pomme 80 korda ja rebis 66 korda. **Meeste -73kg** kehakaalus tuli II kohale Peep Hunt.

Pilk protokoll: Mehed -85kg 1. Siim Marjamägi 452p., 2. Ruben Poljakov (Tartumaa) 336p. 3. Olev Vendelin (Pärnumaa) 253p.

Edukalt on esinenud sulgpalliturniiridel Kardo Sarapuu, kes Paikusel Pärnu linna sulgpalliturniiril saavutas meeste paarismängus koos Erti Mölleriga esikoha, segapaarismängus koos Emma-Mari Tehuga kolmanda koha ja üksikmängus I liigas teise koha.

„Pärnu Sulgpalliturniiril 2020“ tuli Kardo meespaaride meistri liigas koos Erti Mölleriga II kohale ja segapaaride esiliigas koos Emma-Mari Tehuga kolmandaks.

Aleksander Tõnis Joarand

Mitmekülgne spordimees Kardo Sarapuu. Foto: erakogu

Sportlikud saavutused

I Pärnumaa Mängude raames 26. septembril 2020 peetud Pärnumaa meistrivõistlusel discgolfis Joulumäel esindas Häädemeeste valda ainult üks noormees Marthen Tasalain, kes saavutas oma vanusegrupis 3. koha. Suured tänud sulle.

I Pärnumaa Mängude raames 19. septembril 2020 peetud Pärnumaa meistrivõistlusel jalgpallis esindas Häädemeeste valda võistkond nimega Häädemeeste JK Merejumalad, kes jäid koos Pärnu United FC-ga jagama 7. kohta.

I Pärnumaa Mängude raames 3. augustil 2020 peetud

Pärnumaa meistrivõistlused rannavõrkpallis esindas Häädemeeste valda Karl-Mattias Prangli ja Sander Kasela, kes jäid nelja võistkonnaga jagama 9. kohta.

Kelli Järvojal oli edukas suvehooaeg. 27. juunil Leedu merevaigust aerul olles naiste vanuseklassis noorim 30 osaleja seas 6. koht. Augustis Leedu Baltimaade meistrivõistlustel 2. koht. 24. oktoober Tartus Eesti meistrivõistlustel 2. koht.

Mario Maddisonil edukas jooksuhooaeg on toonud häid tulemusi. 26. septembril Kolme koolimaja jooksul

Kilingi-Nõmmes 4,7 km ajaga 19,15 oma vanuseklassis 2. koht ja 9,4 km ajaga 33,22 oma vanuseklassis 2. koht. 3. oktoobril Tartu Linnamaratonil 42,195 km ajaga 2:59:44 saavutas üldarvestuses 25. koha ja M40 vanuseklassis 6. koha. 1. novembril 11. Audru sildade jooksus 9,8 km ajaga 34:50,4 saavutas üldarvestuses 4. koha ja MV I vanuseklassis 2. koha.

Häädemeeste valda esindavate sportlaste tulemustest anna julgelt märku.

Aire Kallas-Maddison

Discgolfi Pärnumaa meistrivõistlused Joulumäel MPO vanuseklassis 3. koht Marthen Tasalain. Foto erakogust

11. Audru sildade jooks. MV I vanuseklassis 1. koht Aleksandr Kuleshov, 2. koht Mario Maddison ja 3. koht Allan Jaakson. Foto: Aire Kallas-Maddison

Kelli Järvoja Leedus Trakais 27. juunil 2020. Foto: Betty Nurm

Postiteenused tulevad maal ka koju kätte

Selleks, et postiteenuste kättesaadavust veel paremini tagada, toob Eesti Post postiteenused personaalse postiteenuse raames ka koju. Piirkondades, kus postiasutus asub kaugemal kui 5 km või kus kohalik postiasutus on ajutiselt suletud, on selline personaalne postiteenus kliendi jaoks tasuta, maksta tuleb vaid tellitud teenuse eest (näiteks postmargi ost või kirja ja paki saatmine).

Personaalse postiteenuse puhul osutatakse klientidele postiteenuseid kirjakandja vahendusel. Kirjakandja saab kliendi juures müüa postmarke, vormistada ajalehtede-ajakirjade tellimuse või panna kliendi eest kirjad ja pakid teele. Samuti saavad kirjakandja vahendusel kliendid tasuda oma arveid või võtta vastu pakke ja kirju.

Teenuse saamiseks tuleb Omniva kodulehel https://www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja_tellimine täita ankeet või helistada klienditeenindusse numbril 661 6616. Tellimuse vormistamisel tuleb märkida, mida soovitakse kirjakandja abil teha, mis kuupäeval, kellaajal ning mis aadressil. Seejärel võtab klienditeenindaja ühendust ja lepib kokku teenindamise aja.

Kirjakandja kojutellimine on tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuste ja neile kehtestatud teenustasude eest. Loomulikult kehtivad täpselt samad hinnad kui postiasutustes.

Kirjakandja tuleb tellimust täitma üldjuhul juba järgmisel tööpäeval, aga mitte rohkem kui 3 tööpäeva jooksul. Kirjakandja tuleb koju või tööle tööpäeviti kell 8:00-16:00. Personaalne postiteenus on suunatud maapiirkondades postiasutusest kaugemal elavatele inimestele ning eriti mugav neile, kel ea,

tervise või transpordi puudumise tõttu postiasutusse minem raskendatud. Kirjakandja toob postiteenuse koju kätte!

Suur valik postmarke otse postkasti

Ka markide ostmiseks on kliendi jaoks postiasutuste kõrval olemas mugavam lahendus. Selleks ei pea kodust lahkumagi – postmarke saab osta otse e-poest <https://pood.omniva.ee/et/> ja lasta tuua need otse oma postkasti. E-poest leiab suurima postmarkide valiku ning markide postkasti tellimine maksab 0,90€, marke pakiautomaati tellides on teenustasu 2,46€. Lisaks postmarkidele on e-poest võimalik soetada ka kirjasaatmiseks vajalikke ümbrikuid, postkaarte ja muud postikaupa.

Kirjakastid leiad nüüd kaardilt

Kui postmargid ja ümbrikud käes, siis on kirja teelepanemiseks mitu võimalust. Kirja saab postitada kirjakasti kaudu, üle anda postiasutuses või samamoodi kodus kirjakandja

vahendusel. Alates selle aasta suvest on kõik kirjastid ja tühjendusajad märgitud kaardile <https://www.omniva.ee/abi/kaart>. Kokku on neid Eestis ligi poolteist tuhat. Kaardirakendus võimaldab kliendil erinevate linnukeste märkimisel vaadata, kas ainult pakiautomaatide, kirjastide, postkontorite ja postipunktide või kõigi ligipääsupunktide asukohti korraga.

Kirjakastid on oranži värvi ja leitavad kõigis populaarseimates kogunemiskohtades Eestis. Kirjakasti kaudu saab postitada lihtkirju nii Eestisse kui ka mujale maailma.

Alates 15. oktoobrist muutusid kõikide kirjastide tühjendusajad kliendi jaoks lihtsamaks ja loogilisemaks. Kõikides linnades tühjendatakse kirjastide edaspidi esmaspäevast reedeni kell 9:00 ja väljaspool linnasid esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 8:00. Nii teavad kliendid paremini arvestada kirjakasti tühjendusajaga ilma, et tuleks iga erineva kirjakasti puhul tühjendusaega üle kontrollida. Erandiks tüh-

jendusajade puhul on väikesaared, sest nende tühjendamisel sõltub postikanne praamiliiklusest.

Kirja postitades tuleb kliendil jälgida ka kirjakasti tühjendamise aega, sest kiri on üle antud alles siis, kui toimub kirjakasti tühjendamine. Seega, kui kiri pannakse kirjakasti tühjendamist, siis läheb kiri teele järgmise tühjendamise ajal. Kirjakastide tühjendamise ajad on märgitud kirjastidele, lisaks on need leitavad ka veebikaardilt.

Lisainfo:

Mattias Kaiv

Meediasuhete juht

Mob: +372 53325352

mattias.kaiv@omniva.ee

Kommunikatsiooniosakond

OMNIVA

Pallasti 28 | 10001 Tallinn

omniva.ee

PUURKAEVUMEISTRID
Puurkaevude ja maaküttesüsteemide rajamine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute, veesüsteemide müük ja paigaldus.
Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

POTTSEPATÖÖD
Kutsetunnistusega pottsepp pakub kvaliteetset pottsepateenust.
AHJUD, PLIIDID, SOEMÜÜRID.
Tel. 5650 0162

TÄIELIK ÜLEVADE TÄISKASVANUTE HUVITEGEVUSE VÕIMALUSTEST ON VALLA KODULEHEL:
<https://haademeestevald.kovtp.ee/liiviranna> > 2020

Metalli müük ja tellimine
LÄÄNE METALL
helista 56 242 882 kirjuta laanemetall@gmail.com

Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus
TÄISKASVANUTE RÜHMATRENNID:
E 18.00 - 19.00 - JÕUSAALI RINGTREENING (Egle Vutt)
E 19.15 - 20.15 - QIGONG RULL SHINDO (Tiina Hindrichson)
T 18.15 - 19.30 - JOOGA (Kai Siidirätsep)
K 18.00 - 19.00 - JÕUSAALI RINGTREENING (Egle Vutt)
N 11.00 - 12.00 - JOOGA (Kai Siidirätsep)
N 17.30 - 18.30 - HOPA TRENN (Lucia Ašmarina)
N 19.00 - 20.30 - SHINDO (Lagle Suursild)
R 17.00 - 18.00 - STRONG (Egle Vutt)
INFO: Egle Vutt
tel 58068636,
egle.vutt@haademeeste.ee

Kultuurisündmuste, spordivõistluste jt avalike ürituste toimumise osas palume jälgida teavet seoses COVID-19 olukorraga.

SÜNDMUSED NOVEMBRIS JA DETSEMBRIS

- 8.11 Jõulumäe 36. metsajooks ja tervisekäimine, Jõulumäe 8. meistrivõistlused
- 8.11 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- alates 9.11 Häädemeeste muuseumis näitus „Surju-Laiksaare-Orajõe raudtee“
- 9.11 Mardipäev koos rongkäiguga seltsimajas ja Kabli külas
- 9.-14.11 Põhjamaade kirjanduse nädal Uulu Raamatukogus
- 10.11 Metsapoolte Põhikooli sünnipäev
- 10.11 Heino Seljamaa kohviteatri etendus „Okasroosike“ Häädemeeste Seltsimajas kell 11. Tasuta
- 15.11 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 16.11 Mälumäng Häädemeeste Seltsimajas kell 18
- 18.11 Koduloolaste klubiõhtu AJARADADEL kell 18 Uulu Raamatukogus
- 22.11 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 29.11 Kabli Seltsimajas 1. advendi laat ja meisterdamise töötuba kell 11-16
- 29.11 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 1.12 Jõuluvana postkasti avamine Uulus, Tahkurannas, Häädemeestel, Kablis ja Metsapoolte
- 3.12 Häädemeeste valla kultuurielu ümarlaud Tahku Tares kell 16
- 6.12 Jõululaat ja teise advendi tähistamine külakeskuses Tahku Tare kell 11-14
- 6.12 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 7.12 Etendus „Piip ja Tuut Piparköögis“ Häädemeeste Seltsimajas kell 17, pilet 2.-
- 9.12 Rolf Roosalu ja Tiit Kikase õuekontsert Uulu KSK ees. Laste heategevuslik jõululaat. Tasuta
- 12.12 Häädemeeste Seltsimajas jõululaat kell 12-15
- 12.12 Streetworkout võistlused Uulu KSK-s kell 13-15
- 13.12 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 15.12 Jõuluvana postkasti sulgemine Uulus, Tahkurannas, Häädemeestel, Kablis ja Metsapoolte
- 15.12 Häädemeeste Raamatukogu sünnipäeva tähistamine
- 16.12 Häädemeeste Muusikakooli jõulukontsert Häädemeeste Seltsimajas kell 15
- 16.12 Koduloolaste klubiõhtu AJARADADEL kell 18 Uulu Raamatukogus
- 17.12 Häädemeeste valla koduste laste jõulupidu Häädemeeste Seltsimajas
- 18.12 Treimani jõulupidu Treimani Rahvamajas kell 20
- 19.12 Suusavõistlus Alexela Noortesari 2021 I etapp, vabatehnika sprint vastava lume olemasolul
- 20.12 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 20.12 Uulu ja Treimani koori jõulukontsert Häädemeeste apostliku-õigeusu kirikus kell 16
- 27.12 DG Academy Jõulumäe talvesari disc golf'is
- 31.12 Aastavahetuse tähistamised Kabli Seltsimajas, Häädemeeste Seltsimajas ja Võiste kontoris.

LISAINFORMATSIOON valla kodulehel kalendris või küsige kultuurinõunik Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406 või aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

**Häädemeeste
Seltsimaja
JÕULULAAT
12.12.2020
Kell 11-15**

MÜÜGIL HÕRGUTISED JÕULULAVALE
JA KINGITUSED JÕULUVANA KINGIKOTTI
AVATUD KOHVIK JA TOIMUVAD TÖÖTOD
KULTUURIPROGRAMM JA
ÜLLATUSESINEJAD

Lisainfo ja registreerimine
telefonil 555 93 118

**OOTAME TEID OSA SAAMA
ADVENDI SÜNDMUSTEST
HÄÄDEMEESTE VALLAS**

1 P 29.11 kell 12.00 - 16.00
**KABLI SELTSIMAJA
JÕULULAAT JA
MEISTERDAMISE TÖÖTUBA**

2 P 6.12 kell 11.00 - 14.00
TAHKU TARE JÕULULAAT

3 K 9.12 kell 18.00 - 20.00
**ROLF ROOSALU JA TIIT KIKASE
KONTSERT-LASERSHOW
UULU KSK HOOVIL**

esinevad kohalikud
lauljad ja tantsijad/
lastega mängivad
Kabli Rannapäkapikud/
avatud kohvik/
müügil käsitoõ, hoidised jpm.

avatud heategevuslik laste jõululaat/
avatud müügi- ja kohvikuala
19.00 algab kontsert (tasuta)

4 L 12.12 kell 11.00 - 15.00
**HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJA
JÕULULAAT**

12.00 laada avamine
üllatusesinejad/ avatud jõulukohvik/
müügil käsitoõ ja kohalikud hõrgutised

5 P 20. detsember kell 16.00
**JÕULUKONTSERT
HÄÄDEMEESTE ÕIGEUSU KIRIKUS**

esinevad Treimani laulukoor, Uulu segakoor,
Treimani Trio

**PIIP JA TUUT
PIPARKÖÖGIS**

07.12.2020
KELL 17.00
HÄÄDEMEESTE
SELSIMAJAS
PAASE 20

EESTI RAHVAKULTUURI
KESKUS

Piip ja Tuut Teatri- ja Mängumaja Toom-Kooli 13, Tallinn www.pipjatut.ee

Häädemeeste Huvikeskus kutsub

**MÄLUMÄNGU
16.11.2020
KELL 18:00**

Häädemeeste Seltsimajas

OODATUD ON 1-4
LIKMELISED VÕISTKONNAD

Lisainfo telefonil 555 93 118

**SELTSKONNA-
TANTS**

TULEB TAAS:
02.11.2020

**ESMASPÄEVITI
KELL 19.30**

UULU KULTUURI- JA
SPORDIKESKUSES

Kutsume teid
seltskonnatantsu-
tundi. Eelnev
tantsukogemus ei
ole vajalik!

**Treener Marko
Kiigajaan**

OSAVÕTUTASU
7,50€/in

**Puurvesi
PUURKAEVUD**

PUURKAEVUDE JA MAASOOJUS PUURAUKUDE
PUURIMINE, PROJEKTEERIMINE NING HOOLDUS.

VEE- JA KANALISATSIOONITORUSTIKU RAJAMINE,
REOVEEMAHUTITE, SEPTIKUTE, BIOPUHASTITE,
SÜVAVEEPUMPADE JA VEEFILTRITE
PAIGALDUS, HOOLDUS, MÜÜK.

+ 372 55 694 310 info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

Ostame TALUMAJA KOOS METSA
VÕI PÖLLUMAAGA.

Hooned võivad vajada põhjalikku
remonti.

Telefon 5666 9006

**TULE
JUUKSURISSE!**

Broneeri aeg ette: 5397 8597
Juuksur: Elme Eeskivi
Pargi tee 3, Uulu

AUTOVARUOSAD
KAISER AUTO OÜ'st

HEA HIND JA VARUOSADE TRANSPORT
HÄÄDEMEESTELE TASUTA

TEL: +37257704098 E-MAIL: KAISER@PREFIX.EE

KORVTÖSTUKI RENT

Töste kõrgus: 13 m
Maksimaalne kaugus tõstukist: 5,8 m
Kandevõime 215 kg
Veetav auto järelhaagisena.
Asukoht: Häädemeeste vald, Pärnumaa
Pakume ka korvtõstukiga ohtlike puude
langetamise teenust.

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

E. E. FOREST
pakub võsa löikust giljotiiniga ja teostab
raietöid.

Lisaks ka kaeve- ja planeerimistöid
roomikekskavaatoriga.

Lisainfo 5850 4050, 523 1051

Ostan VANAVARA

Tarbeklaasi tooted,
mööbel, dokumendid,
fotod, mänguasjad,
nõud, tööriistad, ehted,
kunst, mootorattad ja
palju muud!

ARDO 5607 8579

KES TEEB KAEVU?

- puurkaevude puurimine ja puhastamine
- maasoojuskaevude puurimine
- süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- vee- ja kanalisatsioonitööd

Teostame töid ka koostöös hajaasustuse programmiga

BALTI PUURKAEV OÜ
www.baltipuurkaev.ee
tel. 521 7415 504 2999

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi!

Kõike kaunist, mis armsaks teeb elu, kurve ja sirgeid teid – neis peitubki võlu.

4.11	HELMA SIPELGAS	97	Uulu küla
7.11	ARKADI KALLASTE	97	Uulu küla
14.11	ELLI TALTS	90	Massiaru küla
10.11	MART KENK	89	Reiu küla
30.11	HILJA ORASTE	89	Majaka küla
6.11	SALME LEHISTE	88	Laadi küla
18.11	HARALD KUMM	88	Lepaküla
22.11	JUTA JÄRV	88	Treimani küla
23.11	AMILDA-VILLENITINE GROSSMIDT	88	Võiste alevik
5.11	MART LYRA	87	Tahkuranna küla
6.11	AIME SILLUSTE	86	Metsapoole küla
11.11	JEKATERINA KASKLA	86	Krundiküla
21.11	LIIA KOPPEL	86	Laadi küla
9.11	HEINO ANISTE	85	Peni küla
27.11	ANATOLY STEPANOV	85	Reiu küla
12.11	VEERA KOTŠEGINA	84	Reiu küla
5.11	VALENTINA SAMUSEVICH	83	Reiu küla
23.11	HILJA EELTAMM	83	Treimani küla
20.11	HEINAR LÕHMUS	82	Häädemeeste alevik
11.11	MARIE IIR	81	Urissaare küla
18.11	MAIRE PÄRNA	81	Rannametsa küla
21.11	ARVI LAAN	81	Häädemeeste alevik
4.11	LEILI TALI	80	Häädemeeste alevik
19.11	AARE PAHK	75	Krundiküla
29.11	LEA VAREP	75	Häädemeeste alevik
3.11	MAILE KRUUSLA	70	Kabli küla
8.11	JAAN LANK	70	Soometsa küla
19.11	MARE BUSCH	70	Krundiküla
13.11	EERIKA RIEL	65	Uulu küla
15.11	ILLE HELIN	65	Tahkuranna küla
24.11	EVALD PÄRNASTE	65	Laadi küla
27.11	ANDRES ALARI	65	Reiu küla
27.11	VIRVE LÄÄNE	65	Võiste alevik
28.11	VALENTINA ANDERSON	65	Reiu küla
10.11	MART GRÜNBERG	60	Häädemeeste alevik
19.11	HILLE SALUSOO	60	Laadi küla
24.11	ERICH SALUS	60	Majaka küla
25.11	KATRIN JÜRIMÄE	60	Häädemeeste alevik
28.11	URMAS LUIK	60	Võidu küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil tiiu.sommer@haademeeste.ee ja toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 444 8897 ja 446 4175 või 508 9266 ja 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

LÕHUTUD PLIIDI- JA AHJUPUUDE MÜÜK KOOS VEOGA.

Telefon 5347 0723 / OÜ Mardi Metsatalu

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetaja: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetajad: Tiiu Sommer ja Toomas Abel
Telefon 444 8897 või 446 4175
e-kiri: tiiu.sommer@haademeeste.ee või toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Ajaleht "Liiviranna"
Pargi tee 1 Uulu, Häädemeeste vald 86502, Pärnumaa
Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2120 eksemplari

VALLAMAJA: 444 8890 ja 5335 8992, haademeeste@haademeeste.ee
Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.

Jõuluvana liikuv postkontor

Head väikesed ja suured sõbrad!

Postkast avatakse 10-ndat korda -Juubel.

Jõuluvana postkasti AVAMINE 01. detsember 2020.a.
SULGEMINE 14. detsember 2020.a.

9.00 Uulu vallamaja juures
10.00 Võistes Tahkutare juures.
11.00 Häädemeestel Tiiu lillepoe juures
12.00 Metsapoole kooli juures

Ole kindlasti õigel ajal kohal, sest Jõuluvanal on sulle üllatus!
Kohtumiseni, kohtumiseni
Jõuluvana

6. DETSEMBRIL 2020 KELL 11.00 - 14.00

Jõululaat

Külakeskuses Tahku Tare

käsitöö/ hoidised/ ESINEVAD
KOHALIKUD LAULJAD-
TANTSIJAD/ maitseelamused/
KABLI RANNAPÄKAPIKUD/
jõulumelu/ avatud kohvik/ jne

Tule laadale MÜÜMA, OSTMA, MELUST OSA SAAMA!

Registreerimine:
tel: 56643221
e-mail: voiste.kulaselts@mail.ee
FB: Tahku Tare

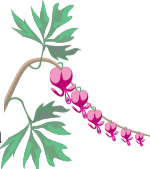
AIAMAJADE, KUURIDE, TERRASSIDE JA PIIRDEAEDADE EHTUS

INFO Tel. 5575681

MÄLESTAME LAHKUNUID

ROMAN RANNASTE 26.12.1927-11.10.2020 Treimani küla
LEIDA LAADI 06.06.1941-17.10.2020 Uuemaa küla

Õnnitleme noori peresid

LORETTA TUULING 02.10.2020
Ema Kaisa Vaik, isa Eiko Tuuling

RON-JOHANNES SUSI 13.10.2020
Ema Kerli Rein, Isa Mario Susi

RENAR SOOVIK 25.10.2020
Ema Merit Mägi, isa Kaspar Soovik

Elli Talts!

Olgu su päevades päikesekulda,
Õhtutes tähtede hõbedat!
Olgu su südames sügavat õnne,
tegudes rõõmu ja rahuldust!

Õnnitleme 90. sünnipäeva puhul!

Massiaru küla rahvas

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus:
15. novembril kell 12.00 XXIV pühapäev pärast nelipüha
22. novembril kell 12.00 Kuningas Kristuse püha, viimane pühapäev kirikuaastas
29. novembril kell 12.00 Advendiaja I pühapäev, adventitule õnnistamine
6. detsembril kell 12.00 Advendiaja II pühapäev
13. detsembril kell 12.00 Advendiaja III pühapäev

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes):
6. detsembril kell 9.30 Advendiaja II pühapäev

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus:
15. novembril kell 14.00 XXIV pühapäev pärast nelipüha

Jätakuvalt tuleb järgida ka kirikus tervisealaseid soovitusi, nagu lähikontakti vältimine ja käte pesemine/desinfitseerimine.
Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

Jumalateenistused õigeusu kirikutes

Häädemeestel:
14. novembril kell 10.00 Liturgia. Surnute mälestamise püha
29. novembril kell 15.00 1. advent. Õhtuteenistus
12. detsembril kell 10.00 Liturgia
20. detsembril kell 16.00 Uulu segakoori ja Treimani laulukoori jõulukontsert
24. detsembril kell 14.30 Jõululaupäev. Kristuse sündimise eelpäev
25. detsembril kell 15.00 Kristuse sündimise püha

Urissaares:
26. detsembril kell 14.00 Kristuse sündimise püha

Treimanis:
15. novembril kell 15.00 Surnute mälestamise püha
24. detsembril kell 13.00 Jõululaupäev. Kristuse sündimise eelpäev

Tahkurannas:
22. novembril kell 15.00 Surnute mälestamise püha
23. detsembril kell 17.00 Kristuse sündimise püha